

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

KATEDRA GEOGRAFIE

Tereza STEHLÍKOVÁ

**ÚZEMÍ ČLENSKÝCH ZEMÍ SE ZVLÁŠTNÍMI
VZTAHY K EU (OMR, ZÁMOŘSKÁ ÚZEMÍ,
SPECIÁLNÍ ÚZEMÍ)**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.

Olomouc 2012

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza STEHLÍKOVÁ**
Osobní číslo: **R09071**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Území členských zemí se zvláštními vztahy k EU (OMR, zámořská území, speciální území)**
Zadávací katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je zdokumentování případů, kdy má část území členských zemí, případně území pod suverenitou členského státu vzhledem k Evropské unii speciální právní postavení (výjimky z práva EU, příslušnost k EURATOM, občanství EU, participace na volbách Evropského parlamentu, příslušnost k schengenskému prostoru, celnímu území EU, jednotnému trhu, eurozóně, apod.). Vedle charakteristiky a zhodnocení příčin speciálního právního postavení těchto území bude provedena i jejich klasifikace a zhodnoceny perspektivy dalšího vývoje.

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**
Rozsah pracovní zprávy: **5 000 - 8 000 slov**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

Primárním zdrojem informací bude rozbor základních právních dokumentů Evropské unie, zejména těch jejích částí, které vytvářejí právní rámec výjimek pro územně definované celky a definují právní postavení OMR (přehled např. na webu - portál EuLex - eur-lex.europa.eu). Na základě vytvořeného seznamu budou doplněny výběrově tituly vztahující se k jednotlivým případům (důvody výjimek, politické, ekonomické a kulturní pozadí, apod.).

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **27. dubna 2011**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2012**

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

L.S.

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 27. dubna 2011

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením RNDr. Miloše Fňukala, Ph.D. a uvedla jsem v seznamu literatury veškeré použité literární a další zdroje.

V Olomouci dne 4. května 2012

Vlastnoruční podpis autora

Tímto bych chtěla poděkovat všem, kteří mi pomohli s dokončením této bakalářské práce. Mé poděkování patří především RNDr. Miloši Fňukalovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a veškerý čas, který mi v souvislosti s touto prací věnoval.

OBSAH

1 ÚVOD.....	9
2 CÍLE PRÁCE A PRACOVNÍ HYPOTÉZY	10
3 PŘEHLED LITERATURY	11
4 HISTORIE A HLAVNÍ INSTITUCE EVROPSKÉ UNIE.....	12
4.1 Historie Evropské unie	12
4.2 Hlavní orgány Evropské unie	13
5 VYBRANÉ ASPEKTY PRÁVA EU	14
5.1 Celní unie.....	14
5.2 EURATOM (Evropské společenství pro atomovou energii)	15
5.3 Jednotný vnitřní trh.....	15
5.4 Měnová unie a eurozóna.....	16
5.5 Občanství EU a volby do EP	17
5.6 Společný systém DPH	18
5.7 Schengenský prostor.....	18
6 PŘEHLED ÚZEMÍ S VÝJIMKAMI Z PRÁVA EU	20
6.1 Akrotiri a Dhekelia	20
6.2 Alandy	20
6.3 Anguilla	21
6.4 Aruba	21
6.5 Athos.....	22
6.6 Azory	22
6.7 Bermudy	23
6.8 Bonaire	24
6.9 Britská území v Antarktidě.....	24
6.10 Britské Panenské ostrovy	24
6.11 Britské území v Indickém oceánu	25

6.12 Büssingen am Hochrhein	25
6.13 Campione d' Italia	26
6.14 Ceuta.....	26
6.15 Clippertonův ostrov	26
6.16 Curaçao	27
6.17 Faerské ostrovy.....	27
6.18 Falklandy	28
6.19 Francouzská Guyana.....	28
6.20 Francouzská jižní a antarktická území	29
6.21 Francouzská Polynésie	29
6.22 Gibraltar.....	30
6.23 Grónsko	30
6.24 Guadeloupe.....	31
6.25 Helgoland	31
6.26 Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy.....	32
6.27 Kajmanské ostrovy	32
6.28 Kanárské ostrovy	32
6.29 Livigno	33
6.30 Madeira.....	33
6.31 Man.....	34
6.32 Martinik	34
6.33 Mayotte.....	34
6.34 Melilla.....	35
6.35 Montserrat.....	35
6.36 Normanské ostrovy.....	36
6.37 Nová Kaledonie	36
6.38 Pitcairnovy ostrovy.....	36

6.39 Réunion.....	37
6.40 Saba	37
6.41 Saint-Pierre a Miquelon.....	37
6.42 Svatá Helena - Tristan da Cunha, Ascencion	38
6.43 Svatý Bartoloměj	38
6.44 Svatý Eustach	39
6.45 Svatý Martin (Niz.).....	39
6.46 Svatý Martin (Fr.).....	39
6.47 Turks a Caicos	39
6.48 Wallis a Futuna.....	40
7 ZÁVĚR.....	41
8 SHRNU TÍ.....	47
9 SUMMARY	47
10 SEZNAM ZDROJŮ	48

1 ÚVOD

Informací o Evropské unii je všude kolem nás víc než dost. Každý den slýcháme ve zprávách nebo čteme v denním tisku o tom, co Evropská unie udělala špatně nebo dobře, kdo bude čerpat z evropských peněz a kdo ne. Stále slýcháme o členských státech Evropské unie, ale málokdo ví, kam až tyto členské státy sahají. Území členských států EU se nenachází pouze v Evropě, ale sahá mnohem dál. Právě z tohoto důvodu mě téma zámořských území, která patří k členským státům EU, zaujalo. Je velice zajímavé pozorovat odlišnost jednotlivých území, která sahají do Karibského moře, Atlantského oceánu, Tichého oceánu až na samotnou Antarktidu, kde je neobývají žádní obyvatelé a přesto patří, z hlediska příslušnosti k členskému státu, do Evropské unie.

2 CÍLE PRÁCE A PRACOVNÍ HYPOTÉZY

Tato práce bude analyzovat právní, ekonomické i společenské postavení dvou typů území se zvláštními vztahy k Evropské unii: zámořských území členských států a částí území členských států s dohodnutými výjimkami z práva EU. Až na drobné výjimky se jedná o ostrovní území a zvláštní právní vztahy k EU mají hlavně z důvodu své geografické odlehlosti nebo izolovanosti. Budeme se zabývat především tím, jaké výjimky z práva EU tato území mají, zda jsou součástí EURATOM, zda mají občané těchto území také občanství EU, zda participují na volbách Evropského parlamentu, zda jsou součástí eurozóny, celního či schengenského prostoru a dalšími podrobnými charakteristikami. Dále bude práce podrobněji analyzovat důvody, ze kterých tato území obdržela výjimky z práva EU.

V práci se budeme snažit potvrdit nebo vyvrátit tyto pracovní hypotézy:

- a) Primárním důvodem zvláštního právního režimu některých území v rámci EU je jejich geografická odlehlost, nejčastěji jde o zámořská území bývalých evropských koloniálních mocností (Francie, Nizozemí, Velká Británie...)
- b) V případě zvláštního právního režimu území ležících přímo v Evropě jsou hlavním důvodem existence výjimek jejich územní nebo dopravní izolovanost (exklávy v nečlenských zemích, apod.).
- c) Počet těchto území postupně roste v souvislosti s nárůstem počtu členských států EU.
- d) Nad snahami o právní výjimky pro určitou část území členských zemí převažují tendence získat výjimky pro členské státy jako celky.
- e) Počty výjimek z práva EU pro celé členské státy jsou vyšší, než počty výjimek pro části jejich území.
- f) Samotná území se zvláštním právním režimem neusilují o další sbližování s EU, naopak lze očekávat jejich snahu o posílení specifického právního režimu, případně o úplné uvolnění vazeb na EU.

3 PŘEHLED LITERATURY

O Evropské unii a jejím právu naleznete v literatuře i na internetu mnoho zdrojů. Evropskou unií se zabývají stovky autorů všech možných národností. Z českých autorů se Evropské unii, její historii a strukturu věnuje například Martin a Linda Janků v knize Politické a právní základy evropských integračních seskupení, kde se můžeme kromě o Evropské unii dočíst i o dalších evropských integracích jako je Rada Evropy, Evropské sdružení volného obchodu a dalších. Evropským právem se zabývá také mnoho českých autorů, například Karel Klíma v knize Evropské právo. Žádný z těchto a dalších autorů se ale nezabývá územími členských států, která mají v některé z právních oblastí EU výjimku, zvláště proto, že se tato problematika netýká České republiky. Pro tyto účely lépe posloužily přímo texty zakládacích smluv, zejména Smlouvy o fungování Evropské unie, Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, Lisabonské smlouvy, jednotlivých protokolů připojených ke smlouvám apod. Tyto údaje byly většinou čerpány z internetového portálu EurLex. Speciálními územími, jejich historií a základními údaji o nich, se zabývá kniha Státy a jejich představitelé od Františka Honzáka. Dalším velmi cenným zdrojem pro mě byl server Alfa9, kde autorka Martina Vítková postupně vytvořila jakýsi přehled s hlavními informacemi a zajímavostmi k některým zámořským a přidruženým územím k EU, což mi velice pomohlo při proniknutí do problematiky.

4 HISTORIE A HLAVNÍ INSTITUCE EVROPSKÉ UNIE

Maňák charakterizuje Evropskou unii jako společenství demokratických států, spojených zásadami svobody, právního státu a úcty k lidským právům, jež se rozhodly vzájemně spolupracovat a postupně se integrovat v nadnárodní strukturu, která je výhodná pro všechny zúčastněné země. (M. Maňák, 2000, s. 11)

4.1 Historie Evropské unie

Základním stavebním kamenem Evropské unie bylo založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO). Toto Společenství bylo založeno Pařížskou smlouvou 18. dubna 1951, a to Belgií, Francií, Itálií, Lucemburskem, Německem a Nizozemskem. Těchto 6 zakládajících zemí podepsalo 25. března 1957 tzv. Římské smlouvy, a tím bylo vytvořeno Evropské hospodářské společenství (EHS) a Evropské společenství pro atomovou energii (EURATOM) jako druhá a třetí složka Evropského společenství. (M. Maňák, 2000, s. 13) V roce 1973 se k šesti zakládajícím členům přidali další tři členové, a to Velká Británie, Irsko a Dánsko. V roce 1981 se EU rozšířila o dalšího člena, a tím bylo Řecko. V roce 1985 se Belgie, Nizozemsko, Lucembursko, Francie a Německo dohodly na zjednodušení hraničních kontrol s tím, že budou postupem času úplně odstraněny. Tím byly položeny základy tzv. Schengenské dohody. Prováděcí dohoda pak byla podepsána v roce 1990, kdy byly kontroly na hranicích zcela odstraněny. (M. Maňák, 2000, s. 58) V roce 1986 došlo k dalšímu rozšíření Evropského společenství, tentokrát o Španělsko a Portugalsko. V roce 1992 byla podepsána Smlouva o Evropské unii (Maastrichtská smlouva). Tato smlouva posunula evropskou integraci dále a připojila k Evropskému společenství další dva pilíře. Těmi byla společná zahraniční a bezpečnostní politika a spolupráce v justici a vnitřních věcech. V roce 1995 byla Evropská unie rozšířena o Finsko, Rakousko a Švédsko. (R. Funta, 2010, s. 13) Dalším dokumentem, který rozšiřoval Maastrichtskou smlouvu, byla Amsterodamská smlouva z roku 1997. (M. Maňák, 2000, s. 13.) K dalšímu, a zároveň největšímu, rozšíření EU došlo v roce 2004, kdy se připojilo celkem deset států, a to Česká republika, Litva, Lotyšsko, Estonsko, Kypr, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko a Slovinsko. K zatím poslednímu rozšíření EU došlo v roce 2007, a to o Bulharsko a Rumunsko. Na seznamu dalších potenciálních členů EU je Turecko, Bosna a Hercegovina, Černá hora, Albánie, Makedonie a Chorvatsko. (R. Funta, 2010, s. 16) V roce 2007 byla

vypracována Lisabonská smlouva, která revidovala jak zakládající smlouvu EU, tak zakládající smlouvu ES, kterou přejmenovala na Smlouvu o fungování EU. Tato smlouva nabyla účinnosti k 1. 12. 2009, a to po dokončení ratifikace všemi členskými státy. Touto smlouvou Evropská unie dosáhla toho, že po téměř deseti letech dala EU právní základ dlouhodobě přijatelný pro všech 27 členských států a umožnila další rozšiřování Evropské unie. Lisabonská smlouva zrušila dosavadní strukturu tří pilířů, kterou vytvořila Maastrichtská smlouva. (L. Janků, M. Janků, 2010, s. 47)

4.2 Hlavní orgány Evropské unie

Evropská unie má řadu řídicích orgánů. Prvním z nich je Rada Evropské unie (dříve nazývána jako Rada ministrů), která je složena z ministrů vlád členských států EU a jejím hlavním úkolem je zastupování zájmů členských zemí. (L. Janků, M. Janků, 2010, s. 49) Druhým důležitým orgánem je Evropská rada (neboli Summit), která je odpovědná za základní politická rozhodnutí EU a schází se čtyřikrát ročně. (L. Janků, M. Janků, 2010, s. 50) Třetím orgánem EU je Evropská komise, která má 27 členů (každý stát má jednoho člena) a prosazuje zájmy Evropské unie jako celku. (L. Janků, M. Janků, 2010, s. 51) Dalším z řídicích orgánů EU je Evropský parlament (dříve Shromáždění), který společně s Radou EU rozhoduje o většině legislativních návrhů Evropské komise. (L. Janků, M. Janků, 2010, s. 53) Pátým orgánem jsou Soudy EU. Prvním je Evropský soudní dvůr, který tvoří 27 soudců (každý stát má jednoho) a 8 generálních advokátů. Druhým pak Tribunál, který byl založen až v roce 1989 a skládá se z 27 soudců. Třetím ze soudů je Soud pro veřejnou službu, který byl zřízen v roce 2004 a skládá se ze 7 soudců. Šestým a zároveň posledním řídicím orgánem je Evropský účetní dvůr. Vznikl v roce 1975 na základě Bruselské smlouvy a jeho hlavním úkolem je vykonávat finanční kontrolu EU. (L. Janků, M. Janků, 2010, s. 56)

Kromě těchto šesti řídicích orgánů má Evropská unie také několik poradních orgánů. Mezi ně patří Evropský hospodářský a sociální výbor, Výbor regionů, Evropská centrální banka, Evropská investiční banka, Evropský investiční fond a Agentury Evropské unie. (L. Janků, M. Janků, 2010, s. 57 – 61)

5 VYBRANÉ ASPEKTY PRÁVA EU

Právo Evropské unie neboli tzv. komunitární právo se skládá z několika částí. První z nich je primární právo. Pod tímto pojmem nalezneme práva, která byla dána tzv. zřizovacími smlouvami (Smlouva ES se všemi následnými změnami a doplňky). Dalším právem je právo sekundární, což jsou veškeré legislativní akty orgánů Evropské unie, které zavazují členské státy a jednotlivce. Patří sem zpravidla nařízení a rozhodnutí Komise. Do práva Evropské unie můžeme také zařadit mezinárodní smlouvy uzavřené mezi Evropskou unií a nečlenskými státy EU. (N. Rozehnalová, V. Týč, 2006, s. 54).

Nejdůležitější v unijním právu je regulace těchto oblastí: jednotný vnitřní trh, celní unie, oblast DPH (daň z přidané hodnoty), měnová politika, občanství EU a volby do Evropského parlamentu, EURATOM a volný pohyb v rámci Schengenského prostoru. Těmto otázkám se proto budeme věnovat podrobněji.

5.1 Celní unie

Celní unie je hlavním a velice důležitým prvkem společného trhu. Zavedení celní unie bylo jedním z prvních cílů po podpisu Římské smlouvy. V roce 1968 byla celní unie dobudována a zahrnovala tato opatření: zrušení všech celních poplatků a obchodních omezení mezi státy Evropské unie; zavedení jednotného celního sazebníku, který bude platit pro celou Evropskou unií na zboží dovážené z třetích zemí; společnou obchodní politiku jako vnější dimenzi celní unie. Od roku 1993 existuje jednotný trh, s kterým skončily prohlídky a celní formality na hranicích mezi členskými státy. (Business Info.cz, 2009)

Z územního hlediska se celní unie nepřekrývá s územím členských států EU. Některé části území členských států jsou z celní unie vyjmuty, jsou to např. autonomní území Dánska – Grónsko a Faerské ostrovy; území Německa – Helgoland a Büsingen; území Španělska – Ceuta a Melilla; území Francie – Nová Kaledonie, Saint-Pierre a Miquelon, Wallis a Futuna, Francouzská Polynésie a Francouzská jižní a antarktická území; území Itálie – Livigno a Campione d'Italia; území Nizozemska mimo Evropu (Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Svätý Eustach a Svätý Martin). (Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 450/2008 ze dne 23. dubna 2008, kterým stanoví celní kodex Společenství) Celní unie zahrnuje také prostory, kde státy vykonávají svou jurisdikci,

jsou to teritoriální vody, vnitřní mořské vody a vzdušný prostor. (N. Rozehnalová, V. Týč, 2006, s. 59)

5.2 EURATOM (Evropské společenství pro atomovou energii)

Toto Společenství bylo zaleženo v roce 1957 Římskými smlouvami a jako jediné ze všech 3 zakládajících společenstev stále existuje. (BusinessInfo.cz, 2009)

Úkolem tohoto Společenství je přispět ke zvýšení životní úrovně v členských státech a k rozvoji vztahů s ostatními zeměmi vytvořením podmínek nezbytných pro rychlé vybudování a růst odvětví jaderného průmyslu. (Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii, 2010, čl. 1)

Tato smlouva se vztahuje na všechny členské státy EU (europa.eu, 2007), na Normanské ostrovy a ostrov Man se smlouva vztahuje jen v míře nezbytné pro zajištění aplikace úpravy předvídané pro tyto ostrovy smlouvou o přistoupení nových členských států k Evropskému hospodářskému společenství a Evropskému společenství pro atomovou energii, podepsanou 22. ledna 1972. Smlouva se nevztahuje na Faerské ostrovy, Akrotiri a Dhekelii, (Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii, 2010, čl. 198)

5.3 Jednotný vnitřní trh

Od roku 1993 existuje jednotný vnitřní trh jako vyšší forma tzv. společného trhu (založen na čtyřech základních svobodách: volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu). Jednotný vnitřní trh rozšiřuje rozsah a odstraňuje omezení čtyř základních svobod společného trhu. Jednotný vnitřní trh navíc zavádí společné politiky v nových oblastech, které přesahují rámec ekonomické spolupráce (např. sociální politika, ochrana životního prostředí, atd.), proto bylo Evropské hospodářské společenství (EHS) přejmenováno na Evropské společenství (ES). (N. Rozehnalová, V. Týč, 2006, s. 53)

Do jednotného vnitřního trhu patří všechny členské státy EU. Výjimku z jednotného vnitřního trhu mají Faerské ostrovy, Akrotiri a Dhekelia a na Normanské ostrovy a ostrov Man se jednotný vnitřní trh vztahuje jen v míře nezbytné pro zajištění použitelnosti pravidel, jež jsou pro tyto ostrovy stanoveny ve Smlouvě o přistoupení

nových členských států k Evropskému společenství a k Evropskému společenství pro atomovou energii podepsané dne 22. ledna 1972. (Smlouva o fungování EU, 2010, čl. 355)

5.4 Měnová unie a eurozóna

Měnová unie je sdružení států, které přijaly a jako společnou měnu používají euro. Tato jednotná měna ale není uplatňována ve všech státech EU. Měnová unie velice úzce souvisí s jednotným vnitřním trhem. (N. Rozehnalová, V. Týč, 2006, s. 53)

Eurozónou je nazývaná oblast, v které funguje jako společná měna euro. Euro (hotovostní) bylo zavedeno 1. ledna 2002 a přijalo ho 12 států EU. Bezhotovostní euro bylo zavedeno již v roce 1999. Vším ohledně eura a eurozóny se zabývá tzv. Hospodářská a měnová unie (HMU). (Evropská komise, 2011)

Tab. 1 Státy a území eurozóny

Členské země eurozóny	Belgie, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovinsko, Španělsko, Slovensko, Estonsko
Státy evropské unie, které euro dosud nezavedly	Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Švédsko, Velká Británie
Země s trvalou výjimkou ohledně zavedení eura	Velká Británie, Dánsko
Státy a území, které používají euro jako svou měnu bez dohody s EU	Andorra, Černá Hora, Kosovo
Státy a území, které nejsou členy EU a používají euro jako svou měnu	Monako, San Marino, Vatikán - tato území mají právo razit omezené množství euromincí se svou vlastní rubovou národní stranou. (Dohody s EU o používání eura mají uzavřeny rovněž dvě francouzská zámořská společenství Mayotte a Saint-Pierre a Miquelon. Tato území však nemohou vydávat euromince se svou vlastní rubovou stranou.)
Zámořská území členských států EU, která používají euro	Francouzská Guyana, Guadeloupe, Martinik, Réunion, Svatý Bartoloměj, Svatý Martin (Fr.), Azory, Madeira, Kanárské ostrovy, Ceuta a Melilla
Země EU s měnami navázanými na euro	Bulharsko, Dánsko, Estonsko, Litva, Lotyšsko - tyto země musí udržovat kursy svých národních měn v povoleném flukтуаčním pásmu od stanoveného středního kurzu k euru jako podmínku vstupu země do eurozóny

Zdroj: euroskep.cz, 2012

Do eurozóny nepatří žádné z britských území, kromě výsostného území na Kypru Akrotiri a Dhekelia, která užívá euro bez dohody s EU. Výjimku z eurozóny mají také dánské Faerské ostrovy a Grónsko. Z francouzských zámořských území do eurozóny nepatří Francouzská jižní a antarktická území, Francouzská Polynésie, Nová Kaledonie a Wallis a Futuna a z nizozemských území do eurozóny nepatří žádné. (Smlouva o fungování EU, čl. 355, příloha II, 2010)

5.5 Občanství EU a volby do EP

Občanství Evropské unie je pojem, který poprvé zavedla tzv. Maastrichtská smlouva a později Amsterodamská smlouva, která ještě více prohloubila práva občanů EU. Občanství Evropské unie je zakotveno v článku 17 Smlouvy o založení ES a říká, že každá osoba, která má státní příslušnost členského státu, je občanem Evropské unie. Občanství pouze doplňuje, ale nenahrazuje občanství členského státu EU. (euroskop.cz, 2012)

Občané EU mají čtyři práva, která jim přiznala Smlouva o založení ES. Každý občan Evropské unie má právo volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. (Listina základních práv EU, 2010, čl. 39) Dále mají právo na svobodu pohybu a usazení se kdekoli v Unii, na diplomatickou a konzulární ochranu orgány jakéhokoli členského státu Evropské unie, a to i v případě, že členský stát příslušníka EU není v třetí zemi konzulárně nebo diplomaticky zastoupen a v neposlední řadě mají občané EU právo petiční a právo obracet se na Evropského ombudsmana. (BusinessInfo, 2010)

Každá osoba, která má státní příslušnost členského státu, je občanem EU. (Smlouva o fungování EU, 2010, čl. 20)

Výjimku z evropského občanství tvoří Dánsko. (T. Hořejšová, 2005)

Práva svobodně se pohybovat a pobývat můžete využít ve všech členských státech EU. Totéž platí pro Azory, Madeiru (Portugalsko), Álandy (Finsko), Kanárské ostrovy, Ceutu a Melillu (Španělsko), francouzské zámořské departmenty a také pro Gibraltar. Toto právo však neplatí pro Normanské ostrovy a ostrov Man, Faerské ostrovy (Dánsko) a pro zámořské země a území. (Evropská komise, 2010)

5.6 Společný systém DPH

Tento systém je založen na zásadě, že se na zboží a služby uplatňuje všeobecná daň ze spotřeby v přesném poměru k ceně zboží a služeb, bez ohledu na počet plnění uskutečněných ve výrobním a distribučním procesu před stupněm, ve kterém je daň uplatněna. (Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, čl. 1)

Tato oblast se vztahuje na členské státy EU. Nevztahuje se na Athos, Kanárské ostrovy, francouzské zámořské departmenty, Alandy, Normanské ostrovy, Helgoland, Büsingen, Ceutu a Melillu, Livigno a Campione d'Italia. (Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, čl. 6)

5.7 Schengenský prostor

První Schengenská dohoda byla podepsána 14. června 1985 u lucemburského Schengenu. Tato smlouva byla pouze mezinárodní smlouvou, která nijak nezasahovala do fungování Evropské unie. Až v roce 1999 byla Schengenská dohoda pomocí Amsterodamské smlouvy začleněna do právního rámce EU.

Hlavním cílem schengenského práva je zrušit hraniční kontroly mezi členskými státy, zajistit společnou vízovou politiku a policejní příhraniční spolupráci, spolupráci justičních orgánů v oblasti trestního práva, společné posuzování žádostí o azyl, sledování a potírání kriminality v oblasti pašování drog, odstranit obchod s lidmi a dětmi. Jedná se o tzv. Schengenský informační systém, který má napomáhat implementaci všech dohod Evropské unie. (M. Janšová, 2002)

Z územního hlediska se v schengenském prostoru nachází všechny členské státy EU kromě Velké Británie, Irska, (Rozhodnutí Rady č. 365 ze dne 29. května 2000 o žádosti Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, aby se na něj vztahovala některá ustanovení schengenského acquis 2000/365/ES) Kypru, Bulharska a Rumunska. (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech, čl. 3) V schengenském prostoru se nenachází žádné z francouzských zámořských území, nizozemských zámořských území (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006), španělská území na marockém pobřeží – Ceuta a Melilla (Dohoda o přistoupení španělského

království k Úmluvě k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985), dánská území – Grónsko a Faerské ostrovy (Dohoda o přistoupení Dánského království k Úmluvě k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985) a řecké území Athos, které do Schengenu oficiálně patří, ale má zvláštní výjimku, protože na území Athosu nesmí ženy. (Dohoda o přistoupení Řecké republiky k Úmluvě k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985)

Dále se v tomto prostoru nachází Norsko, Island (Rozhodnutí Rady č. 439 ze dne 17. května 1999 o uzavření dohody s Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského acquis 1999/439/ES), Švýcarsko a Lichtenštejnsko (Rozhodnutí Rady č. 903/2008 ze dne 27. listopadu 2008 o plném uplatňování schengenského acquis ve Švýcarské konfederaci), které nejsou členy EU.

6 PŘEHLED ÚZEMÍ S VÝJIMKAMI Z PRÁVA EU

6.1 Akrotiri a Dhekelia

- poloha: jižní pobřeží Kypru
- počet obyvatel: 15 700 obyvatel (2012)
- rozloha: 123 km² + 131 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Akrotiri a Dhekelia jsou dvě funkční vojenské základny, ležící na území Kypru. Akrotiri leží na jihu ostrova, v blízkosti města Limassol a Dhekelia na jihovýchodě Kypru mezi městy Larnaca a Famagusta. Dhekelia přiléhá k nárazníkové zóně OSN (Organizace spojených národů), která je podél tzv. Zelené linie, ta rozděluje Kypr na tureckou a řeckou část ostrova. Velká Británie s Kyprem uzavřela dohodu, že se zde nesmí zakládat osady a území smí být využíváno pouze k vojenským účelům. Tyto dvě základny vznikly v roce 1960 při vyhlášení samostatnosti Kypru. Velká Británie se Kypru vzdala, ale tyto dvě území si ponechala kvůli strategické poloze ve Středozemním moři. Tato dvě území nespravuje guvernér, ale pověřený vojenský velitel. Na obou vojenských základnách se platí eurem, ale území nejsou přímou součástí Evropské unie. (M. Vítková, 2011a)

6.2 Alandy

- poloha: mezi Švédskem a Finskem v Baltském moři
- počet obyvatel: 28 007 obyvatel (Nordic statistical yearbook, 2011)
- rozloha: 1 580 km² (Nordic statistical yearbook, 2011)
- příslušnost k členskému státu EU: Finsko

Toto souostroví v Baltském moři je tvořeno asi 6500 ostrovy. Obydlených ostrovů je tu ale jen něco okolo 60. I přes to, že jedinou řečí na Alandách je švédština a z ostrova je to blíž do Švédska, jsou Alandy finskou provincií. Původní majitelé ostrovů byli Švédové. Od roku 1809 do roku 1917 patřily ostrovy Rusku a v roce 1917 ostrovy získalo Finsko. Dále ale o toto území probíhaly spory mezi Finskem a Švédskem. Byly ukončeny až rozhodnutím Společnosti národů, které Alandy prohlásilo za finskou autonomní demilitarizovanou oblast. Obyvatelé Aland si ve většině oblastí rozhodují

sami. Finsku zůstala mezinárodní politika, občanské právo, trestní právo a právo vybírat na Alandách daně, které se ale po tom, co projdou finským rozpočtem, vrací zpět na Alandy. Měnou na ostrovech je euro. Alandy patří do schengenského prostoru, ale nejsou členy daňové unie. Raritou na Alandách je domovské právo, které mohou obyvatelé Aland získat narozením na Alandách, pokud tímto právem disponuje alespoň jeden z rodičů. Toto domovské právo opravňuje občana vlastnit nemovitost na ostrovech, podnikat, volit a být volen. (M. Vítková, 2011b)

6.3 Anguilla

- poloha: v souostroví Malé Antily v Karibském moři
- počet obyvatel: 15 423 obyvatel (2012)
- rozloha: 91 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Anguilla je ostrov, který v roce 1493 objevil Kryštof. Původně byl ostrov osídlen jihoamerickými indiánskými kmeny. V 17. století byla Anguilla kolonizována Brity a Francouzi, ale zanedlouho se opět vrátila pod nadvládu Velké Británie. Od 19. století byl ostrov součástí území Svatý Kryštof a Nevis a v roce 1967 získala Anguilla autonomii a stala se samostatným zámořským územím Velké Británie. Hlavou je zde britská královna, která je zastoupena guvernérem. Měnou na ostrově je východokaribský dolar. Hlavní příjmy ostrova pocházejí z cestovního ruchu a bankovníctví. Anguilla je podle OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) považována za tzv. daňový ráj. (M. Vítková, 2010a)

6.4 Aruba

- poloha: Karibské moře nedaleko pobřeží Venezuely
- počet obyvatel: 107 635 obyvatel (2012)
- rozloha: 180 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Nizozemí

Ostrov Aruba byl v roce 1499 objeven Španěli, kteří ho ale neovládli a ostrov se stal rájem pirátů. Od 1. poloviny 17. století je ostrov v držení Nizozemí jako součást

Curaçaa a od roku 1954 jako součást Nizozemských Antil. V roce 1986 získala Aruba autonomii a stala se vedle Nizozemí a Nizozemských Antil, třetí autonomní oblastí Nizozemského království. Plná samostatnost měla vstoupit v platnost v roce 1996, ale Aruba v roce 1990 požádala o zrušení této dohody. (F. Honzák, 1998, s. 353) Hlavou Aruby je nizozemská královna, která je reprezentována guvernérem. Zahraniční vztahy a obrana jsou v kompetenci kontinentálních nizozemských ministerstev. Aruba má jako měnu arubský florin, ale v platebním styku se používá americký dolar. Aruba není přímou součástí Evropské unie. S EU má uzavřenou tzv. asociační dohodu, která umožňuje oboustranný volný pohyb zboží bez cla. (M. Vítková, 2010b)

6.5 Athos

- poloha: poloostrov Athos v Řecku
- počet obyvatel: nezjištěno
- rozloha: 336 km² (F. Honzák, 1998, s. 353)
- příslušnost k členskému státu EU: Řecko

Mnišský stát rozkládající se na hoře Athos na nejvýchodnějším výběžku poloostrova Chalkidiké. První mnišské komunity zde vznikaly od 10. století. Do roku 1540 bylo založeno všech 20 současných klášterů (17 řeckých, 1 bulharský, 1 srbský a 1 ruský). Již od středověku užívala tato oblast autonomních výsad. Roku 1913 zde byla vyhlášena samostatnost a roku 1927 se mnišský stát stal součástí řeckého území. Podle císařské buly Konstantina Monomacha vydané roku 1045 platí na tomto území zákaz vstupu žen a samiček živočichů. V čele autonomní mnišské republiky stojí tzv. patos, volený z opatů zdejších klášterů. (F. Honzák, 1998, s. 353) Území má zvláštní výjimku v Schengenské smlouvě (k dohodě o přistoupení Řecké republiky k Schengenské smlouvě byl zahrnut oddíl zajišťující zohlednění zvláštního postavení Athosu při provádění dohody) a není součástí daňové unie. (M. Vítková, 2011c)

6.6 Azory

- poloha: sever Atlantského oceánu západně od Portugalska
- počet obyvatel: 245 811 (portugalský statistický úřad, 2010)
- rozloha: 2 247 km² (F. Honzák, 1998, s. 353)

- příslušnost k členskému státu EU: Portugalsko

Původně neobydlené ostrovy byly objeveny v roce 1427 Portugalci. Od roku 1580 až 1640 byly ostrovy okupovány Španěli, i přesto zůstaly integrální součástí Portugalska. Za 1. a 2. světové války zde měla Velká Británie a USA vojenské základny. V roce 1976 po pádu Salazarova režimu získaly Azorské ostrovy nejprve vnitřní autonomii a v roce 1980 získaly plně autonomní statut. (F. Honzák, 1998, s. 353 – 354) Azory se skládají celkem z 9 ostrovů. Je zde velice čilý cestovní ruch a měnou používanou na ostrovech je euro. Azory jsou autonomním regionem Portugalska. (M. Vítková, 2010c)

6.7 Bermudy

- poloha: sever Atlantského oceánu, východně od Jižní Karolíny
- počet obyvatel: 69 080 obyvatel (2012)
- rozloha: 54 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

V roce 1503 objevil ostrovy Španěl Juan Bermudez a po něm byly také pojmenovány. Od roku 1684 jsou Bermudy britskou kolonií a od roku 1968 mají vnitřní samosprávu. V roce 1995 proběhlo referendum o nezávislosti, ale tři čtvrtiny obyvatel byly proti. (F. Honzák, 1998, s. 355) V roce 2002 získaly Bermudy statut zámořského území Spojeného království. Toto souostroví tvoří více než 150 ostrovů, z nichž pouhých 20 je obydlených. Oficiálně je hlavou země britská královna, která je na ostrovech zastoupena generálním guvernérem. Na Bermudách neexistuje legislativa pro offshore subjekty. Společnosti zde se řídí jediným zákonem o společnostech, jehož vzorem je anglický zákon z roku 1948. Zákon garantuje vysokou diskrétnost, neexistenci devizových kontrol, žádné poplatky a daňové povinnosti. Výhodný je také pojišťovací zákon z roku 1978, díky němuž je na Bermudách registrováno asi 1400 pojišťoven. Pro svou vysokou hospodářskou úroveň jsou Bermudy jedním z nejvyhledávanějších offshore center a jsou také jednou z nejbohatších zemí světa. Měnou na Bermudách je bermudský dolar, ale používá se i americký dolar. (M. Vítková, 2010d)

6.8 Bonaire

- poloha: Karibské moře
- počet obyvatel: 12 877 obyvatel (2009)
- rozloha: 288 km² (Statistical yearbook of the Netherlands Antilles, 2009)
- příslušnost k členskému státu EU: Nizozemí

Dříve byl tento ostrov součástí Nizozemských Antil. Ty ale 10. října 2010 oficiálně zanikly a Bonaire se společně s ostrovem Saba a Svatý Eustach staly součástí Nizozemí na úrovni obcí či okresů. Obyvatelé ostrovů si budou volit své zástupce do nizozemského parlamentu a přijmou nizozemské právo. Jsou zde oproti Nizozemí sjednány i výjimky ohledně potratů, eutanazie a sňatků homosexuálů. Jako měna zde zanikl antilský gulden a začalo se platit americkým dolarem. (M. Vítková, 2010e)

6.9 Britská území v Antarktidě

- poloha: Antarktida
- počet obyvatel: neobydleno
- rozloha: 1 709 400 km² (M. Vítková, 2010f)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Britská území v Antarktidě tvoří Grahamova země a ostrovy Jižních Shetland a Jižních Orknejí. O tato území Velká Británie vede neustálé spory, protože si části těchto území nárokují Argentina a Chile. Území je neobydlené a nacházejí se zde jen vědecké stanice a velrybářské základny. (M. Vítková, 2010f)

6.10 Britské Panenské ostrovy

- poloha: Karibské moře východně od Puerto Rica
- počet obyvatel: 109 574 obyvatel (2012)
- rozloha: 1 910 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Panenské ostrovy byly objeveny v roce 1493 Kryštofem Kolumbem. Roku 1672 tyto ostrovy získali Britové. Roku 1700 získali západní část Dánové (dnes součást

Amerických Panenských ostrovů). Od roku 1871 byla britská část součástí Závětrných ostrovů jako britská kolonie. V roce 1956 se Britské Panenské ostrovy staly formálně samostatnou kolonií v čele s guvernérem. Ústava z roku 1967 poskytovala větší vnitřní autonomii. (F. Honzák, 1998, s. 360) Britské Panenské ostrovy tvoří téměř 60 ostrovů, z nichž pouze 15 je obydlených. Měnou na ostrovech je americký dolar. Hlavní prosperitu zde zajišťuje cestovní ruch a benevolence místní legislativy, díky níž jsou Britské Panenské ostrovy oblíbeným offshore centrem. (M. Vítková, 2010g)

6.11 Britské území v Indickém oceánu

- poloha: Indický oceán, jižně od Indie
- počet obyvatel: neobydleno
- rozloha: 54 400 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Pro toto území, s přibližně 50 ostrovy, se někdy používá i neoficiální název – Čagoské ostrovy. Na největším z ostrovů Diego García, byla roku 1966 vybudována společná britsko-americká vojenská základna a původní obyvatelé byli přesídleni na Mauritius. Tito obyvatelé se s Velkou Británií neustále soudí o právo tyto ostrovy navštěvovat. (M. Vítková, 2010f)

6.12 Büsingen am Hochrhein

- poloha: součástí německé spolkové země Bádensko-Württembersko
- počet obyvatel: 1 400 obyvatel (2011)
- rozloha: 7,62 km² (M. Vítková, 2011d)
- příslušnost k členskému státu EU: Švýcarsko

Büsingen je německá exkláva na území Švýcarska. Od zbytku Německa je oddělena úzkým pásem švýcarského kantonu Schaffhausen. V roce 1918 proběhlo referendum a 96 % voličů se vyslovilo o připojení ke Švýcarsku. Švýcarsko ale nemělo žádné území na výměnu, proto k výměně nedošlo. Od roku 1964 je Büsingen součástí švýcarského celního prostoru. Mezi Büsingenem a Švýcarskem nejsou hraniční kontroly, protože Švýcarsko, ač není v Evropské unii, stalo se součástí Schengenského

prostoru. Formální měnou je zde euro, ale běžně se používá i švýcarský frank. Büsingen není součástí celní unie EU. Daň z příjmů platí obyvatelé Büsingenu v Německu. Všechny ostatní daně platí Švýcarsku. (M. Vítková, 2011d)

6.13 Campione d'Italia

- poloha: podhůří Alp u jezera Lugano
- počet obyvatel: 3 500 obyvatel (2003)
- rozloha: 1,6 km² (Z. Kučera, 2003)
- příslušnost k členskému státu EU: Itálie

Město Campione d'Italia je italskou enklávou na švýcarském území společně s částí Luganského jezera. Jezero Lugano leží v Lombardských Alpách ve švýcarském kantonu Ticino. V 16. století Campione předal papež Julius II. Švýcarsku. O území se ale soudil milánský arcibiskup, spor vyhrál a Campione připadlo Itálii. V 18. století se město stalo součástí Rakouska a v roce 1861 bylo definitivně navráčeno Itálii. Jako platidlo je zde používán švýcarský frank. Pro fyzické osoby, které nejsou italskými státními příslušníky je Campione daňový ráj. Campione nepatří do celní unie EU. (M. Vítková, 2011e)

6.14 Ceuta

- poloha: severní pobřeží Maroka
- počet obyvatel: 74 093 obyvatel (2010)
- rozloha: 18,5 km² (M. Vítková, 2010h)
- příslušnost k členskému státu EU: Španělsko

Ceuta je španělská exkláva na marockém pobřeží v severní Africe. Autonomní oblastí se Ceuta stala v roce 1995. Španělsko vede o toto území spory s Marokem. Měnou je zde euro. (M. Vítková, 2010h)

6.15 Clippertonův ostrov

- poloha: sever Tichého oceánu, asi 1 120 km jihozápadně od Mexika

- počet obyvatel: neobydleno
- rozloha: 6 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Clippertonův ostrov je neobydlený atol v Tichém oceánu, který byl objeven v roce 1705. Francii patří od roku 1858. Patří mezi francouzská zámořská území a měnou je zde euro. (clipperton.fr, 2001)

6.16 Curaçao

- poloha: Karibské moře, 55 km od Venezuely
- počet obyvatel: 142 180 obyvatel (2010)
- rozloha: 444 km² (The World Factbook, 2010)
- příslušnost k členskému státu EU: Nizozemí

Od 10. října 2010 se Curaçao řadí mezi autonomní oblasti nizozemského království společně se Svatým Martinem. Dříve bylo území součástí Nizozemských Antil. Autonomií získává Curaçao vlastní vládu, parlament a zákony. Jako platidlo se zde užívá gulden jako dříve na Nizozemských Antilách. Kontinentální Nizozemí zodpovídá pouze za obranu a zahraniční politiku. (M. Vítková, 2010e)

6.17 Faerské ostrovy

- poloha: Norské moře mezi Norskem a Islandem
- počet obyvatel: 49 483 obyvatel (2012)
- rozloha: 1 393 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Dánsko

Od roku 1038 byly Faerské ostrovy součástí Norska a v jeho rámci od roku 1380 i Dánska. Po odtržení Norska v roce 1814 ostrovy Dánsku zůstaly. Za 2. světové války, kdy bylo Dánsko okupováno nacistickým Německem, byly ostrovy pod britskou ochranou. V roce 1946 proběhlo referendum o samostatnosti Faerských ostrovů. Tu ale Dánsko neuznalo. V roce 1948 udělilo Dánsko Faerským ostrovům rozsáhlou vnitřní autonomii (vlastní zákonodárny sbor, vlajka, měna – faerská koruna). Dánskou královnou

zde zastupuje vysoký komisař. (F. Honzák, 1998, s. 368) Oficiálně nejsou Faerské ostrovy součástí EU a Schengenského prostoru. V roce 1973 Faerské ostrovy s Evropskou unií uzavřely mnoho smluv týkajících se rybolovu a obchodu. (M. Vítková, 2011f)

6.18 Falklandy

- poloha: jižní Atlantský oceán, východně od Argentiny
- počet obyvatel: 3 140 obyvatel (2008)
- rozloha: 12 173 km² (The World Factbook, 2008)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Tyto ostrovy byly v roce 1592 objeveny mořeplavcem Johnem Davisem. První (francouzská) kolonie byla zde založena v roce 1764. Později byly ostrovy ve španělských rukou, až si je roku 1820 verbálně přisvojila Argentina. V roce 1833 ostrovy obsadili Britové. V roce 1982 Argentina vojensky obsadila ostrovy, protože nikdy neuznala britskou jurisdikci. Po krátké válce Britové Argentine z ostrovů vypudili. (F. Honzák, 1998, s. 369) Oficiální statut zámořského území Spojeného království získaly Falklandy v roce 1983. Hlavou země je zde britská královna, která je zastupována guvernérem. Měnou je zde falklandská libra. Velká Británie zajišťuje pouze oblast mezinárodních vztahů a obrany. (M. Vítková, 2010i)

6.19 Francouzská Guyana

- poloha: severovýchod Jižní Ameriky
- počet obyvatel: 157 000 obyvatel (2007)
- rozloha: 83 534 km² (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2007)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

V roce 1604 zde byla založena první francouzská osada. Na krátký čas bylo území poté v držení Nizozemí, Portugalska a Velké Británie. Od roku 1816 byla Francouzská Guyana opět francouzskou kolonií. V letech 1854 – 1938 byla na tomto území zřízena trestanecká kolonie. Poslední trestanci toto území opustili v 50. letech 20. století. Od roku 1946 je Francouzská Guyana zámořským departmentem Francie (DOM

- Départements d'outre mer - zámořské departmenty), tudíž integrální součástí Francie se zastoupením v parlamentu v Paříži. V roce 1974 získala Francouzská Guyana značnou politickou a ekonomickou autonomii. (F. Honzák, 1998, s. 370 – 371) Jako měna je zde používáno euro. Ve Francouzské Guyaně neexistuje DPH, ale je nahrazena jednotným 16 % poplatkem za dovoz zboží z pevniny. (M. Vítková, 2010j)

6.20 Francouzská jižní a antarktická území

- poloha: jižní Indický oceán, jihovýchodní pobřeží Afriky, Antarktida
- počet obyvatel: neobydlené, s výjimkou několika desítek vědců
- rozloha: 7 747 km² + 500 000 km² na Antarktidě, které neuznává USA (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Patří sem Crozetovy ostrovy, Kerguelenovy ostrovy, Roztroušené ostrovy (skládají se z pěti ostrovů – Bassas da India, Europa, Glorioso, Juan da Nova, Tromelin), ostrovy Svatý Pavel a Amsterdam a Adéliina země v Antarktidě. Na Adéliinu zemi nemůže Francie po dobu trvání Antarktické smlouvy uplatňovat nárok. Území jsou neosídlená, proto zde nemají žádnou samosprávu. Území jsou spravována francouzským prefektem, který sídlí na Réunionu. (M. Vítková, 2010k)

6.21 Francouzská Polynésie

- poloha: Oceánie
- počet obyvatel: 274 512 obyvatel (2012)
- rozloha: 4 167 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Francouzská Polynésie se skládá z pěti souostroví – Společenské ostrovy, Gambierovy ostrovy, souostroví Tabuai, Tuamotu a Markézy. Ostrovy byly postupně objevovány mořeplavci od 16. do 19. století. Roku 1844 se stal ostrov Tahiti (Společenské ostrovy) francouzskou kolonií a postupně byly anektovány další ostrovy. Do roku 1946 bylo celé toto území společně s Novou Kaledonií označováno jako Francouzské tichomořské ostrovy. Poté se rozdělily a

Francouzská Polynésie se stala zámořským společenstvím Francie (COM - Collectivité d'outre mer - zámořské společenství) se zastoupením v parlamentu v Paříži a s místní autonomií. Tento statut byl oficiálně potvrzen v roce 1958. Kvůli francouzským jaderným pokusům obyvatelé Francouzské Polynésie požadovali ještě větší autonomii. Ta se s ústavními změnami v letech 1977, 1984 a 1990 neustále rozšiřovala. Hlavou země je francouzský prezident, který je zastupován vysokým komisařem. (F. Honzák, 1998, s. 372) Oficiální měnou na ostrovech je pacifický frank. Francouzská Polynésie není jako zámořské území přímou součástí Francie. Na zboží z jiných zemí než z Francie je zde uvalena vysoká daň, díky které je zboží pak prakticky neprodejně. (M. Vítková, 2010 1)

6.22 Gibraltar

- poloha: jihozápadní Evropa, nejjižnější část Pyrenejského poloostrova
- počet obyvatel: 29 034 obyvatel (2012)
- rozloha: 6,5 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Španělé získali Gibraltar v roce 1462. Roku 1704 se Gibraltaru zmocnili Britové. V roce 1969 byla přijata ústava, díky které získal Gibraltar samosprávný statut. Španělé neustále trvají na nároku na toto území. (F. Honzák, 1998, s. 377)

6.23 Grónsko

- poloha: severovýchodně od Kanady
- počet obyvatel: 57 695 obyvatel (2012)
- rozloha: 2 166 086 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Dánsko

Od roku 1380 je ostrov součástí Dánska. Za 2 světové války, při okupování Dánska Německem, vyhlásily USA nad ostrovem protektorát. V roce 1946 chtěly USA ostrov od Dánska odkoupit, to ale dánský parlament odmítl. V roce 1979 získalo Grónsko autonomní statut. Dánskou královnu zde zastupuje vysoký komisař. (F. Honzák, 1998, s. 378) Spolu s Dánskem se v roce 1973 stalo Grónsko součástí EHS.

V roce 1986 z EHS Grónsko (dosud jako jediná země) vystoupilo. Vůči Evropské unii má Grónsko postavení zámořského území. Je součástí celní unie, může čerpat ze strukturálních fondů, ale nemá nárok na pravidelné platby z Evropského rozvojového fondu. Od EU dostává Grónsko vysoké finanční kompenzace za poskytování práva na rybolov ve svých výsostných vodách. Jako měna zde funguje dánská koruna. (M. Vítková, 2010m)

6.24 Guadeloupe

- poloha: Malé Antily v Karibském moři
- počet obyvatel: 401 784 obyvatel (Francouzský statistický úřad, 2010)
- rozloha: 1 780 km² (F. Honzák, 1998, s. 378)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Od roku 1635 jsou ostrovy ve vlastnictví Francie, až na krátké období britské nadvlády za napoleonských válek. Od roku 1946 má Guadeloupe statut zámořského departmentu Francie (DOM). V roce 1974 získal větší míru politické a ekonomické autonomie. (F. Honzák, 1998, s. 378) V roce 2003, kdy byla reformována francouzská ústava, byl Guadeloupu přiznán statut zámořského regionu Francie. V rámci Francie je tedy přímou součástí EU. (M. Vítková, 2010n)

6.25 Helgoland

- poloha: Severní moře u německého pobřeží
- počet obyvatel: 1 650 obyvatel (M. Vítková, 2011g)
- rozloha: 1 km² (helgoland.de, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Německo

Od roku 1714 patřil Helgoland Dánsku, od roku 1807 Velké Británii a v roce 1890 ho Německo vyměnilo s Velkou Británií za Zanzibar. Ostrov je součástí Schengenského prostoru, ale má výjimku z jednotného prostoru DPH. (M. Vítková, 2011g)

6.26 Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy

- poloha: jižní Atlantský oceán, východně od Jižní Ameriky
- počet obyvatel: neobydlené
- rozloha: 3 903 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy fungují samostatně až od roku 1985. Do té doby byly součástí Falkland. Proto si také i tyto ostrovy nárokuje Argentina. Ostrovy jsou spravovány komisařem, který je guvernérem na Falklandách. (M. Vítková, 2010o)

6.27 Kajmanské ostrovy

- poloha: Karibské moře
- počet obyvatel: 52 560 obyvatel (2012)
- rozloha: 264 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Ostrovy byly v roce 1503 objeveny Kryštofem Kolumbem. Od 17. století jsou pod nadvládou Velké Británie. Původně byly pod dependencí Jamajky, až do jejího osamostatnění v roce 1962, kdy se staly samostatnou kolonií. Na ostrovech neexistuje přímá daň, proto jsou známé jako tzv. daňový ráj. (F. Honzák, 1998, s. 389) Hlavou země je britská královna, která je na ostrovech zastoupená generálním guvernérem. Měnou na ostrovech je kajenský dolar. (M. Vítková, 2010p)

6.28 Kanárské ostrovy

- poloha: Atlantský oceán, nedaleko marockého pobřeží
- počet obyvatel: 1 694 477 obyvatel (španělský statistický úřad, 2001)
- rozloha: 7 273 km² (F. Honzák, 1998, s. 390)
- příslušnost k členskému státu EU: Španělsko

Ostrovy připadly Španělsku v roce 1479. Roku 1927 byly administrativně rozděleny na dvě provincie, které jsou integrální součástí Španělska. Od roku 1978,

resp. 1982 mají ostrovy autonomní statut. (F. Honzák, 1998, s. 391) Kanárské ostrovy nejsou součástí daňového území EU, neaplikuje se zde DPH, ale vybírá se zde všeobecná kanárská nepřímá daň se sazbou 0 – 35 %. Kanárské ostrovy patří do celní unie. Jako měna je zde používáno euro. (M. Vítková, 2010q)

6.29 Livigno

- poloha: na švýcarsko-italských hranicích
- počet obyvatel: 5 400 obyvatel (2008)
- rozloha: 25 km² (časopis Laissez Faire, leden 2008)
- příslušnost k členskému státu EU: Itálie

Livigno je italské město položeno vysoko v horách. Vždy mělo špatnou dostupnost, proto v roce 1805 dostalo od Napoleona Bonaparte výsadu bezcelní zóny, kterou si zachovává dodnes. Neplatí se zde DPH ani jiné spotřební daně. V 60. letech 20. století zde byl vystavěn jednosměrný tunel ze Švýcarska, což zlepšilo dostupnost do Livigna. (M. Vítková, 2011h)

6.30 Madeira

- poloha: Atlantský oceán, severně od Kanárských ostrovů
- počet obyvatel: 245 806 obyvatel (J. Němec, 2007)
- rozloha: 798 km² (F. Honzák, 1998, s. 399)
- příslušnost k členskému státu EU: Portugalsko

Madeira je souostroví skládající se z 5 ostrovů, z nichž největší je právě Madeira. Od roku 1420 patří Madeira Portugalcům, až na krátké období pod španělskou nadvládou a britské vojenské přítomnosti v napoleonských válkách. V roce 1976 se Madeira stala integrální součástí Portugalska jako administrativní distrikt a poté získala vnitřní autonomii. (F. Honzák, 1998, s. 399) Madeira je tedy přímou součástí EU. Patří do Schengenského prostoru a oficiální měnou je zde euro. (M. Vítková, 2010r)

6.31 Man

- poloha: Irské moře
- počet obyvatel: 80 000 (M. Vítková, 2011i)
- rozloha: 572 km² (F. Honzák, 1998, s. 400)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Od 9. století patřil ostrov Norům. V roce 1266 byl prodán Skotsku, ale ve 14. století se ostrov dostal do držení Anglie. Dodnes není ostrov součástí Velké Británie, ale pouze korunní dependencí se značnou autonomií. (F. Honzák, 1998, s. 400) Formálně je Man považován za součást EU, a proto má přístup na trh EU. Man je dalším z tzv. daňových rájů. Hlavou země je britská královna, která je zastoupena guvernérem. (M. Vítková, 2011i)

6.32 Martinik

- poloha: Malé Antily v Karibském moři
- počet obyvatel: 432 900 obyvatel (M. Vítková, 2010s)
- rozloha: 1 102 km² (F. Honzák, 1998, s. 401)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Ostrov, který v roce 1502 objevil Kryštof Kolumbus. Od roku 1635 do roku 1814 se zde střídala nadvláda Francie a Velké Británie. Roku 1814 Martinik trvale připadl Francii. V roce 1946 se stal francouzským zámořským departmentem (DOM). V roce 1974 získal vyšší míru politické a ekonomické autonomie. (F. Honzák, 1998, s. 401) V roce 2003, kdy byla reformována francouzská ústava, byl Martiniku přiznán statut zámořského regionu Francie. Platí zde francouzské zákony a měnou je euro. (M. Vítková, 2010s)

6.33 Mayotte

- poloha: Mosambický průliv mezi Mosambikem a Madagaskarem
- počet obyvatel: 187 000 obyvatel (M. Vítková, 2010t)
- rozloha: 375 km² (F. Honzák, 1998, s. 401)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Mayotte je od roku 1843 francouzskou kolonií. V roce 1946 se stalo zámořským územím Francie. (F. Honzák, 1998, s. 401) Od roku 2011 je Mayotte zámořským departmentem Francie (DOM). Je tedy součástí EU a oficiální měnou je euro. (euractiv.cz, 2011)

6.34 Melilla

- poloha: marocké pobřeží v Severní Africe
- počet obyvatel: 66 871 obyvatel (M. Vítková, 2010)
- rozloha: 14 km² (F. Honzák, 1998, s. 402)
- příslušnost k členskému státu EU: Španělsko

Melilla je španělská exkláva v Maroku. Španělsko toto území získalo v roce 1497 a zřídilo zde trestaneckou kolonii. V roce 1939 byla Melilla prohlášena integrální součástí Španělska. V roce 1991 získala spolu s Ceutou statut provincie a v roce 1995 získala plný autonomní statut. Na území vznáší nárok Maroko. (F. Honzák, 1998, s. 402) Melilla je přímou součástí EU a jako měna se zde používá euro. (M. Vítková, 2010i)

6.35 Montserrat

- poloha: Malé Antily v Karibském moři
- počet obyvatel: 8 500 obyvatel (M. Vítková, 2010u)
- rozloha: 102 km² (F. Honzák, 1998, s. 403)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Ostrov byl objeven roku 1493 Kryštofem Kolumbem. V letech 1871 – 1956 byl spravován v rámci Závětrných ostrovů, poté se stal korunní kolonií a od roku 1960 má vnitřní autonomii. Hlavou země je britská královna zastoupená guvernérem. (F. Honzák, 1998, s. 403) Ostrov postihují již desítky let katastrofy jako je hurikán nebo výbuch sopky, proto je nyní ostrov rozdělen na třetiny. Jižní část ostrova je zcela uzavřena a střežena. Do východní části ostrova se smí jen v určitých denních hodinách a severní část ostrova je jako jediná osídlená. Měnou je východokaribský dolar. (M. Vítková, 2010u)

6.36 Normanské ostrovy

- poloha: Lamanšský průliv, mezi Velkou Británií a Francií
- počet obyvatel: 144 000 obyvatel (F. Honzák, 1994)
- rozloha: 194 km² (F. Honzák, 1998, s. 411)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

K Normanským ostrovům patří ostrovy Jersey a Guernsey se závislostí Alderney a Sark. Od 13. století jsou ostrovy v držení Anglie. Jersey a Guernsey mají rozsáhlou autonomii a menší ostrovy jsou pod jejich dependencí. (F. Honzák, 1998, s. 411)

6.37 Nová Kaledonie

- poloha: Oceánie, východně od Austrálie
- počet obyvatel: 260 166 obyvatel (2012)
- rozloha: 18 575 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Nová Kaledonie byla objevena v roce 1774 Jamesem Cookem. V roce 1853 se stala francouzskou kolonií. (F. Honzák, 1998, s. 412) V roce 1946 získala Nová Kaledonie statut zámořského území Francie. Na ostrově byly časté spory mezi separatisty (původními obyvateli) a lidmi, co chtěli zůstat v držení Francie, proto byly uzavřeny smlouvy, díky nimž získala Nová Kaledonie výraznou autonomii a příslib možného vyhlášení úplné nezávislosti. Referendum o nezávislosti by se mělo konat v roce 2014. Měnou na ostrově je tichomořský frank. (M. Vítková, 2011j)

6.38 Pitcairnovy ostrovy

- poloha: Polynésie, mezi Peru a Novým Zélandem
- počet obyvatel: 48 obyvatel (2012)
- rozloha: 47 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Od roku 1838/39 jsou ostrovy britskou kolonií. V současné době jsou spravovány guvernérem a britským vysokým komisařem na Novém Zélandu. Měnou je zde novozélandský dolar. (F. Honzák, 1998, s. 416)

6.39 Réunion

- poloha: Indický oceán, východně od Madagaskaru
- počet obyvatel: 827 000 (czefrica.com, 2010)
- rozloha: 2 512 km² (F. Honzák, 1998, s. 420)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Ostrov se stal v 17. století francouzskou državou. Od roku 1946 je Réunion francouzským zámořským departmentem (DOM). (F. Honzák, 1998, s. 420) V roce 2003, kdy byla reformována francouzská ústava, byl Réunion přiznán statut zámořského regionu Francie. Měnou je zde euro, které zde díky časovému posunu začali používat jako první na světě. (M. Vítková, 2010v)

6.40 Saba

- poloha: Karibské moře
- počet obyvatel: 1 601 obyvatel (Statistická ročenka Nizozemských Antil, 2009)
- rozloha: 13 km² (F. Honzák, 1998, s. 410)
- příslušnost k členskému státu EU: Nizozemí

Viz Bonaire.

6.41 Saint-Pierre a Miquelon

- poloha: v Atlantském oceánu, jižně od Newfoundlandu
- počet obyvatel: 5 831 obyvatel (2012)
- rozloha: 242 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

K Francii byly ostrovy připojeny v roce 1536. Po britsko-francouzských sporech byly ostrovy oficiálně předány Francii až v roce 1814. V roce 1946 se Saint-Pierre a Miquelon staly zámořskými územími Francie. V roce 1985 získaly statut zámořského společenství Francie (COM) s větší mírou autonomie. (F. Honzák, 1998, s. 422) Měnou na ostrovech je euro. Hlavou ostrovů je francouzský prezident, kterého zastupuje prefekt. (M. Vítková, 2011k)

6.42 Svatá Helena - Tristan da Cunha, Ascencion

- poloha: jižní Atlantský oceán, mezi Jižní Amerikou a Afrikou
- počet obyvatel: 7 728 obyvatel (2012)
- rozloha: 308 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Ostrovy byly Brity osídleny v roce 1659. Od roku 1834 byly britskou korunní kolonií a roku 1968 získaly místní samosprávu. Ostrov Svatá Helena má ostrovy Tristan de Cunha a Ascencion v dependenci. (F. Honzák, 1998, s. 432) Britskou královnu zde zastupuje guvernér a měna je zde svatohelenská libra. (M Vítková, 2010w)

6.43 Svatý Bartoloměj

- poloha: Karibské moře, východně od Panenských ostrovů
- počet obyvatel: 7 332 obyvatel (2012)
- rozloha: 21 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Do roku 2007 byl Svatý Bartoloměj součástí Guadeloupu. Od roku 2007 byl ostrov Svatý Bartoloměj francouzským zámořským společenstvím (COM). (francouzský statistický úřad, 2011) V roce 2009 svatobartolomějský parlament rozhodl a záměru ostrova vystoupit z EU. (Collectivité de Saint-Barthélemy, 2009) Evropská rada tedy v roce 2010 rozhodla, že změní Smlouvu o fungování EU a Svatý Bartoloměj se stane zámořským územím Francie s účinností od 1. ledna 2012. (Rozhodnutí Evropské rady 2010/718/EU, 2010)

6.44 Svatý Eustach

- poloha: Karibské moře, jižně od Anguilly
- počet obyvatel: 2 768 obyvatel (Statistická ročenka Nizozemských Antil, 2009)
- rozloha: 21 km² (F. Honzák, 1998, s. 410)
- příslušnost k členskému státu EU: Nizozemí

Viz Bonaire.

6.45 Svatý Martin (Niz.)

- poloha: Karibské moře, východně od Panenských ostrovů
- počet obyvatel: 37 429 obyvatel (2010)
- rozloha: 34 km² (The World Factbook, 2010)
- příslušnost k členskému státu EU: Nizozemí

Viz Curaçao.

6.46 Svatý Martin (Fr.)

- poloha: Karibské moře, východně od Portorika
- počet obyvatel: 30 959 obyvatel (2012)
- rozloha: 54 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Severní část ostrova Svatý Martin patří Francii, jižní část Nizozemí. Do roku 2007 byl Svatý Martin součástí Guadeloupu. V roce 2007 se ostrov Svatý Martin stal francouzským zámořským společenstvím (COM). Měnou na ostrově je euro. (francouzský statistický úřad, 2011)

6.47 Turks a Caicos

- poloha: Karibské moře, jihovýchodně Baham

- počet obyvatel: 46 335 obyvatel (2012)
- rozloha: 948 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Velká Británie

Ostrovky byly objeveny v roce 1512, bylo vyhlazeno indiánské obyvatelstvo a znovu obydleny byly až v polovině 18. století. Do roku 1962 byly spravovány z ostatních kolonií v okolí (Bermudy, Bahamy, Jamajka). Od 80. let 20. století probíhala jednání o nezávislosti. (F. Honzák, 1998, s. 440) Měnou je zde americký dolar. Hlavou země je britská královna v zastoupení guvernéra. Ostrovky jsou tzv. offshore centrem, i když patří k méně známým daňovým rájům. (M. Vítková, 2010x)

6.48 Wallis a Futuna

- poloha: Melanésie, severně od Fidži
- počet obyvatel: 15 453 obyvatel (2012)
- rozloha: 142 km² (The World Factbook, 2012)
- příslušnost k členskému státu EU: Francie

Wallisovy ostrovky byly objeveny v roce 1767 Brity a Futuna roku 1616 Nizozemci. Od počátku 19. století začali ostrovky kolonizovat Francouzi. V letech 1909 – 1959 byly ostrovky připojeny k Nové Kaledonii. (F. Honzák, 1998, s. 444) Od roku 1961 mají Wallis a Futuna statut francouzského zámořského společenství (COM). Měnou je zde francouzský tichomořský frank. (M. Vítková, 2011 l)

7 ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsme se zabývali celkem 48 územími a jejich výjimkami v různých aspektech práva Evropské unie. Co se týče celní unie, výjimku tvoří přibližně 40 % z těchto území, která do celní unie nepatří. Příslušnost k EURATOM má většina území (92 %), nepřísluší k němu pouze 4 % všech území a 4 % všech území jen částečně. U jednotného vnitřního trhu je tomu procentuálně stejně jako u EURATOM. Do eurozóny nepatří celkem 54 % ze všech 48 území. Občanství Evropské unie nemají pouze 4 % území. V oblasti DPH se nenachází 29 % území. Nejčastější výjimku pak tvoří Schengenský prostor, ve kterém se nenachází 81 % všech území. Důvod této výjimky je velká vzdálenost od evropského kontinentu a časté překonávání jiných území, kde se schengenské *acquis* neuplatňuje. Naopak nejméně častou výjimku tvoří občanství Evropské unie, které má 96 % občanů na územích přidružených k EU. Podrobné výsledky práce jsou shrnuty v tabulce, viz níže.

Tab. 2: Vybrané aspekty práva na přidružených územích k EU.

Území	Celní unie	EURATOM	Jednotný vnitřní trh	Eurozóna	Občanství EU	Oblast DPH	Schengenský prostor
Akrotiri a Dhekelia	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne
Alandy	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Anguilla	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Aruba	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Athos	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano (výjimka)
Azory	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Bermudy	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Bonaire	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Britská území v Antarktidě	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Britské Panenské ostrovy	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Britská území v Indickém oceánu	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Büdingen	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Campione d'Italia	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Ceuta	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Clippertonův ostrov	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Curaçao	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Faerské ostrovy	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne
Falklandy	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Francouzská Guayna	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Francouzská Polynésie	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Francouzská jižní a antarktická území	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Gibraltar	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Grónsko	Ne	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne
Guadeloupe	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Helgoland	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne

Území	Celní unie	EURATOM	Jednotný vnitřní trh	Eurozóna	Občanství EU	Oblast DPH	Schengenský prostor
Kajmanské ostrovy	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Kanárské ostrovy	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Livigno	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Madeira	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Man	Ano	Částečně	Částečně	Ne	Ano	Ano	Ne
Martinik	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Mayotte	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Melilla	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Montserrat	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Normanské ostrovy	Ano	Částečně	Částečně	Ne	Ano	Ne	Ne
Nová Kaledonie	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Pitcairnovy ostrovy	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Réunion	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Saba	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Saint-Pierre a Miquelon	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Svatá Helena	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Svatý Bartoloměj	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Svatý Eustach	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Svatý Martin (Niz.)	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Svatý Martin (Fr.)	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Turks a Caicos	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne
Wallis a Futuna	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne

Zdroj: eur-lex.europa.eu

Z práce vyplývají tyto odpovědi na pracovní hypotézy:

Hypotéza **a) Primárním důvodem zvláštního právního režimu některých území v rámci EU je jejich geografická odlehlost, nejčastěji jde o zámořská území bývalých evropských koloniálních mocností (Francie, Nizozemí, Velká Británie...).** Tuto hypotézu je třeba v každém případě potvrdit. Celá tato práce potvrzuje fakt, že výjimky v zámořských územích jsou pravidlem z důvodu zvláštních problémů vzdálených izolovaných území (malý trh, větší náklady na dovoz zboží z pevniny, větší zranitelnost místní ekonomiky, často i kulturní odlišnosti). Přímo součástí členského státu, a tím pádem i EU, jsou francouzská území kategorie DOM, což jsou Francouzská Guyana, Guadeloupe, Martinik, Mayotte a Réunion. Tato území mají výjimku pouze z oblasti DPH a schengenského prostoru, což je pochopitelné právě kvůli vzdálenosti od pevninské Evropské unie.

Hypotéza **b) V případě zvláštního právního režimu území ležících přímo v Evropě jsou hlavním důvodem existence výjimek jejich územní nebo dopravní izolovanost (exklávy v nečlenských zemích, apod.).** Tuto hypotézu potvrzuje několik území v Evropě. Typickým příkladem je Livigno, což je území, které leží na italsko-švýcarských hranicích a patří Itálii. Toto území bylo po staletí zcela izolováno od okolního světa, protože zde nevedla žádná komunikace. Právě z tohoto důvodu bylo Livigno zproštěno veškerých cel a DPH. Stejně výjimky jako Livigno má i italská enkláva Campione d'Italia ležící ve Švýcarsku. Další výjimku tvoří německá exkláva Büsingen ve Švýcarsku, která je rovněž zproštěna cel. Tato exkláva se i přesto, že leží na území Švýcarska, nachází v schengenském prostoru. Důvodem je, že Švýcarsko se stalo rovněž součástí schengenského prostoru, ač není součástí Evropské unie. Výjimku z práva EU tvoří i britská výsostná území Akrotiri a Dhekelia na Kypru, která jsou pouze vojenskými základnami a mají výjimku v oblasti jednotného vnitřního trhu, příslušnosti k EURATOM a nejsou součástí schengenského prostoru. Zcela zvláštním územím a evropskou raritou je území Athos, které leží na území Řecka a také patří pod Řecko. Je to mnišský stát s dlouhodobou tradicí a i přesto, že patří do schengenského prostoru, má v něm výjimku. A to takovou, že na toto území nesmí vstoupit žádné ženy a vlastně ani samice jakéhokoli druhu. Jedinou výjimkou údajně tvoří jen kočky a slepice, které sem přístup mají. Ani muži to se vstupem na toto území nemají jednoduché. Musí si vyžádat speciální povolení. Další výjimku pro toto území tvoří oblast DPH, do které Athos také nespadá.

Hypotéza **c) Počet těchto území postupně roste v souvislosti s nárůstem počtu členských států EU.** Tato hypotéza není průkazná. Poslední takovéto území přibýlo k Evropské unii v roce 1995, kdy přistoupilo Finsko, ke kterému patří Alandy. Můžeme zde také zmínit Kypr, který přistoupil v roce 2004 a jeho část Severní kyperská republika má také jisté výjimky z práva EU, ale toto území není v práci zahrnuto. Současné kandidátské země EU nemají žádná zámořská ani přidružená území, proto v nejbližších letech počet těchto území zřejmě neporoste.

Hypotéza **d) Nad snahami o právní výjimky pro určitou část území členských zemí převažují tendence získat výjimky pro členské státy jako celky.** Tuto hypotézu je rovněž třeba potvrdit. Členské státy mají určité výjimky a spolu s členskými státy mají tyto výjimky i území, která k těmto státům náležejí. Například trvalou výjimku ze zavedení eura mají celé členské státy Velká Británie a Dánsko. Občanství Evropské unie nemá Dánsko, tudíž ani Faerské ostrovy a Grónsko. Výjimku ze schengenského prostoru má Velká Británie a Irsko.

Hypotéza **e) Počty výjimek z práva EU pro celé členské státy jsou vyšší, než počty výjimek pro části jejich území.** Tuto hypotézu můžeme vyvrátit, alespoň, co se týká oblastí práva, kterými jsem se zabývala v této bakalářské práci. Myslím si, že když má členský stát výjimku z práva, tak se vztahuje i na území přiřčené k tomuto státu a naopak přiřčené území má povětšinou ještě další výjimky právě z důvodu své geografické odlehlosti apod.

Hypotéza **f) Samotná území se zvláštním právním režimem neusilují o další sblížení s EU, naopak lze očekávat jejich snahu o posílení specifického právního režimu, případně o úplné uvolnění vazeb na EU.** Tato hypotéza je neprůkazná, objevují se jak tendence k posílení výjimek, tak tendence opačné. V rámci těchto území jsou ta, která se chtějí osamostatnit, jako například Grónsko, které v roce 1986 vystoupilo z EHS. V roce 2009 se francouzské zámořské území Svatý Bartoloměj vyslovilo v referendu, že už nechce být přímou součástí Evropské unie. Evropská unie tento fakt schválila s účinností od 1. 1. 2012. Dále Faerské ostrovy usilovaly o uvolnění od Dánska, tudíž i od Evropské unie. To jim sice Dánsko nepovolilo, ale přímou součástí EU ostrovy nejsou. Nová Kaledonie, která patří Francii, rovněž usiluje o osamostatnění a na rok 2014 jí bylo přislíbeno referendum, kde se o nezávislosti bude rozhodovat. S rozpadem Nizozemských Antil v roce 2010 se ostrovy Curaçao a Svatý

Martin staly autonomními oblastmi Nizozemského království, na stejné úrovni jako je například Aruba. Naopak ostrovy Bonaire, Saba a Svatý Eustach se Evropské unii více přiblížily, a to tím, že se staly součástí Nizozemí na úrovni obcí či okresů.

8 SHRnutí

Bakalářská práce analyzuje některé právní (celní unie, příslušnost k EURATOM, jednotný vnitřní trh, eurozóna, občanství Evropské unie, oblast DPH a Schengenský prostor), ekonomické a společenské aspekty na 48 územích patřících ke členským státům Evropské unie (nejvzdálenější regiony, zámořská a speciální území). Práce poukazuje na právní výjimky jednotlivých území a důvody, jaké k těmto výjimkám území mají. Dále se práce zabývá dalším vývojem práva na těchto územích a snaží se potvrdit nebo vyvrátit několik základních hypotéz. Hypotézy se zabývají tím, zda výjimky, které území mají, jsou nebo nejsou potřeba, jestli se bude počet těchto území do budoucna zvyšovat či ne apod. V bakalářské práci je uvedena také charakteristika jednotlivých území a v přílohách k bakalářské práci se nachází mapy s polohami všech území.

9 SUMMARY

The thesis analyzes some legal aspects (the customs union, the membership of Euratom, the Single Internal Market, the euro area, the citizenship of the European Union, the VAT and the Schengen Area) as well as economic and social aspects of the 48 territories which belong to the member states of the European Union (the outermost regions, the overseas territories and the special areas). The thesis refers to the legal exceptions implemented in the individual areas and the reasons for their implementation. Moreover, it deals with the further development of the legal system in these areas and tries to confirm or disprove several basic hypotheses. The hypotheses focus on whether the exceptions in the territories are needed or not, if the number of these areas will increase or not etc. The thesis also states the characteristics of each territory and maps of the areas can be found in the annexes.

10 SEZNAM ZDROJŮ

Celní unie. In: BusinessInfo [online]. 2009 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/c/celni-unie/1000695/6113/>

Collectivité de Saint-Barthelémy. Svatý Bartoloměj [online]. 2009 [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: http://www.comstbarth.fr/iso_album/2009-060_ct.pdf

Dohoda o přistoupení Dánského království k Úmluvě k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985. In: Úřední věstník Evropské unie. 2000. Dostupné z: [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:19:02:42000A0922\(08\):CS:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:19:02:42000A0922(08):CS:PDF)

Dohoda o přistoupení Řecké republiky k Úmluvě k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985. In: Úřední věstník Evropské unie. 2000. Dostupné z: [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:19:02:42000A0922\(06\):CS:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:19:02:42000A0922(06):CS:PDF)

Dohoda o přistoupení španělského království k Úmluvě k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985. In: Úřední věstník Evropské unie. 2000. Dostupné z: [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:19:02:42000A0922\(04\):CS:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:19:02:42000A0922(04):CS:PDF)

Eléments de géographie de Clipperton. Clipperton [online]. 2001 [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://clipperton.fr/incagen.html?geographie.htm~main>

Euratom. In: Business Info [online]. 2009 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/e/euratom/1000697/6267/>

Euro. In: Evropská komise [online]. 2011 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/index_cs.htm

Evropské právo: základní dokumenty ve znění Lisabonské smlouvy : podle stavu k 1. 9. 2004 včetně stavu k 18. 1. 2010. Ostrava: Sagit, 2010. ÚZ. ISBN 978-80-7208-785-3.

Francouzská Guyana. In: Ministerstvo zahraničních věcí ČR [online]. 2007 [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/paris/cz/konzularni_informace/zamorska_uzemi_france_dom_tom/francouzaska_guyana.html

FUNTA, Rastislav a Linda JANKŮ. *1000 otázok a odpovedí o EU*. 2., dopl. a rozš. vyd., V Tribunu EU vyd. 1. Brno: Tribun EU, 2010, 234 s. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-807-3999-575.

Helgoland [online]. 2012 [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://www.helgoland.de/helgoland/von-a-bis-z.html>

HONZÁK, František. *Státy a jejich představitelé*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Libri, 1998, 449 s. ISBN 80-859-8345-1.

HOŘEJŠOVÁ, Tereza. Dánská výjimka z evropského občanství. In: Severské listy[online]. 2005 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.severskelisty.cz/ncm/ncm0087.php>

JANKŮ, Martin a Linda JANKŮ. *Politické a právní základy evropských integračních seskupení*. Vyd. 1. Praha: C.H.Beck, 2010, 234 s. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-807-4003-233.

JANŠOVÁ, Marie. Schengenské acquis – vývoj schengenského práva. In: Epravo[online]. 2002 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/schengenske-acquis-vyvoj-schengenskeho-prava-17578.html>

KUČERA, Zdeněk. Daňové ráje XIV - Campione d Italia. In: Epravo [online]. 2003 [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/danove-raje-xiv-campione-d-italia-21717.html?mail>

Listina základních práv Evropské unie. In: Úřední věstník Evropské unie. 2010. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:cs:PDF>

MACH, Petr. Evropské daňové ráje: Livigno. Laissez Faire. 2008, XI, leden. Dostupné z: <http://www.nechtenasbyt.cz/admin/upload/pdf/LF2008-01.pdf>

MAŇÁK, Martin. *100 otázek a odpovědí o Evropské unii*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 84 s. ISBN 80-858-6477-0.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006. In: Úřední věstník Evropské unie. 2006. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:105:0001:0032:CS:PDF>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech. In: Úřední věstník Evropské unie. 2009. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:19:01:32000D0365:CS:PDF>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 450/2008 ze dne 23. dubna 2008, kterým stanoví celní kodex Společenství. In: Úřední věstník Evropské unie. 2008. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/imco/dv/mcc_/mcc_cs.pdf

NĚMEC, Jaromír. Souostroví Madeira - Arquipelago da Madeira (Ilhas da Madeira). In: Afrika online [online]. 2007 [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://www.afrikaonline.cz/view.php?cisloclanku=2007091001>

Nordic statistical yearbook 2011. S.l.: Norstedts Juridik Ab, 2011. ISBN 978-928-9322-706. Dostupné z: <http://www.norden.org/sv/publikationer/publikationer/2011-001>

Občanství EU. In: BusinessInfo [online]. 2010 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/o/obcanstvi-eu/1000708/5319/>

Občanství Evropské unie. In: Euroskop [online]. 2012 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/625/sekce/obcanstvi-evropske-unie/>

Obyvatelstvo podle pohlaví a věku k 1. lednu 2010. In: Francouzský statistický úřad [online]. 2010 [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: http://www.insee.fr/fr/themes/tableau.asp?reg_id=26&ref_id=poptc02104

Portugalský statistický úřad [online]. 2010, 7.6.2011 [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: http://www.ine.pt/xportal/xmain?xpid=INE&xpgid=ine_indicadores&indOcorrCod=0000611&selTab=tab0

Právo svobodně se pohybovat a žít v Evropě. Brusel: Evropská komise, 2010, 38 s. ISBN 978-92-79-15760-8. Dostupné z: http://ec.europa.eu/justice/policies/citizenship/docs/guide_free_movement_low_cs.pdf

Réunion. In: Czefrica.com [online]. 2009, 7.3.2012 [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://www.czefrica.com/cs/africke-a-arabske-zem/129-reunion-.html>

ROZEHNALOVÁ, Naděžda a Vladimír TÝČ. *Vnější obchodní vztahy Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 207 s. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, sv. 299. ISBN 9788021040731.

Rozhodnutí Rady č. 365 ze dne 29. května 2000 o žádosti Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku, aby se na něj vztahovala některá ustanovení schengenského acquis 2000/365/ES. In: Úřední věstník Evropské unie. 2000. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:19:01:32000D0365:CS:PDF>

Rozhodnutí Rady č. 439 ze dne 17. května 1999 o uzavření dohody s Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského acquis 1999/439/ES. In: Úřední věstník Evropské unie. 1999. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:11:32:31999D0439:CS:PDF>

Rozhodnutí Rady č. 903/2008 ze dne 27. listopadu 2008 o plném uplatňování schengenského acquis ve Švýcarské konfederaci. In: Úřední věstník Evropské unie. 2009. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:353:FULL:CS:PDF>

Rozšiřování eurozóny. In: Euroskop [online]. 2009 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/744/sekce/eurozona-v-roce-2009/>

Sčítání lidu počet obyvatel za rok 2001 podle krajů a provincií. In: Španělský statistický úřad [online]. 2002 [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://www.ine.es/jaxi/tabla.do>

Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty. In: Úřední věstník Evropské unie. 2006. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:347:0001:0118:cs:PDF>

Smlouva o fungování EU. In: Úřední věstník Evropské unie. 2010. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0047:0200:cs:PDF>

Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom). In: Europa [online]. 2007 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/treaties/treaties_euratom_cs.htm

Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii. In: Úřední věstník Evropské unie. 2010. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:084:0001:0112:CS:PDF>

Statistical yearbook of the Netherlands Antilles 2009. Willemstad: Central bureau of statistics, 2009. ISBN 978-99904-1-185-0. Dostupné z: <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/0CF15A42-5A57-4B15-A018-810A88D815DB/0/2009statisticalyearbooknetherlandsantillespub.pdf>

VÍTKOVÁ, Martina. Nizozemské Antily přestaly existovat. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010e [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=321&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Anguilla. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010a [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=298&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Aruba a Nizozemské Antily. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010b [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=289&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Bermudy. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010d [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=303&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Britské antarktické území a Britské indickooceánské území. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010f [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=308&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Britské panenské ostrovy. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010g [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=311&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Falklandy. In: Zprávy Alfa9[online]. 2010i [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=316&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Francouzská jižní a antarktická území. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010k [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=371&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Francouzská Polynésie. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010 l [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=365&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Grónsko. In: Zprávy Alfa9[online]. 2010m [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=294&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010o [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=326&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Kajmanské ostrovy. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010p [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=331&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Mayotte. In: Zprávy Alfa9[online]. 2010t [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=372&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Montserrat. In: Zprávy Alfa9[online]. 2010u [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=341&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Nová Kaledonie. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011j [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=383&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Saint-Pierre a Miquelon. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011k [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=389&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Svatá Helena. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010w [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=350&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Turks a Caicos. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010x [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=360&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Přidružená území Evropské unie - Wallis a Futuna. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011 l [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=394&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Území pod správou zemí EU - Akrotiri a Dhekelia. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011a [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=419&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Území pod správou zemí EU - Faerské ostrovy. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011f [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=414&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Území pod správou zemí EU - Ostrov Man. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011i [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=399&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Zámořská území Evropské unie - Azorské ostrovy. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010c [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=265&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Zámořská území Evropské unie - Ceuta a Melilla. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010h [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=261&zoneid=4>

- VÍTKOVÁ, Martina. Zámořská území Evropské unie - Francouzská Guyana. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010j [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=246&zoneid=4>
- VÍTKOVÁ, Martina. Zámořská území Evropské unie - Guadelup. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010n [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=233&zoneid=4>
- VÍTKOVÁ, Martina. Zámořská území Evropské unie - Kanárské ostrovy. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010q [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=255&zoneid=4>
- VÍTKOVÁ, Martina. Zámořská území Evropské unie - Madeira. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010r [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=270&zoneid=4>
- VÍTKOVÁ, Martina. Zámořská území Evropské unie - Martinik. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010s [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=234&zoneid=4>
- VÍTKOVÁ, Martina. Zámořská území Evropské unie - Réunion. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2010v [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=237&zoneid=4>
- VÍTKOVÁ, Martina. Zvláštní území EU - Büsingen. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011d [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=429&zoneid=4>
- VÍTKOVÁ, Martina. Zvláštní území EU - Campione d'Italia. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011e [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=453&zoneid=4>
- VÍTKOVÁ, Martina. Zvláštní území EU - Helgoland. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011g [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=424&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Zvláštní území EU - Hora Athos. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011c [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=434&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Zvláštní území EU - Livigno. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011h [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=439&zoneid=4>

VÍTKOVÁ, Martina. Zvláštní území EU - souostroví Alandy. In: Zprávy Alfa9 [online]. 2011b [cit. 2012-04-28]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=454&zoneid=4>

PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH:

Příloha I: Území EU v Tichém oceánu a v Jižní Americe

Příloha II: Území EU v Latinské Americe

Příloha III: Území EU v Karibském moři

Příloha IV: Území EU v jižním Atlantském oceánu

Příloha V: Území EU v Atlantském oceánu

Příloha VI: Území a státy EU v severní Evropě

Příloha VII: Státy a území EU v západní Evropě

Příloha VIII: Státy a území EU v jihozápadní Evropě

Příloha IX: Státy a území EU ve střední, východní a jihovýchodní Evropě

Příloha X: Britská výsostná území na Kypru

Příloha XI: Francouzská území v okolí Madagaskaru

Příloha XII: Francouzská antarktická území

Příloha XIII: Území EU v Indickém oceánu a v Oceánii

Území EU v Tichém oceánu a v Jižní Americe

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Území EU v Latinské Americe

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

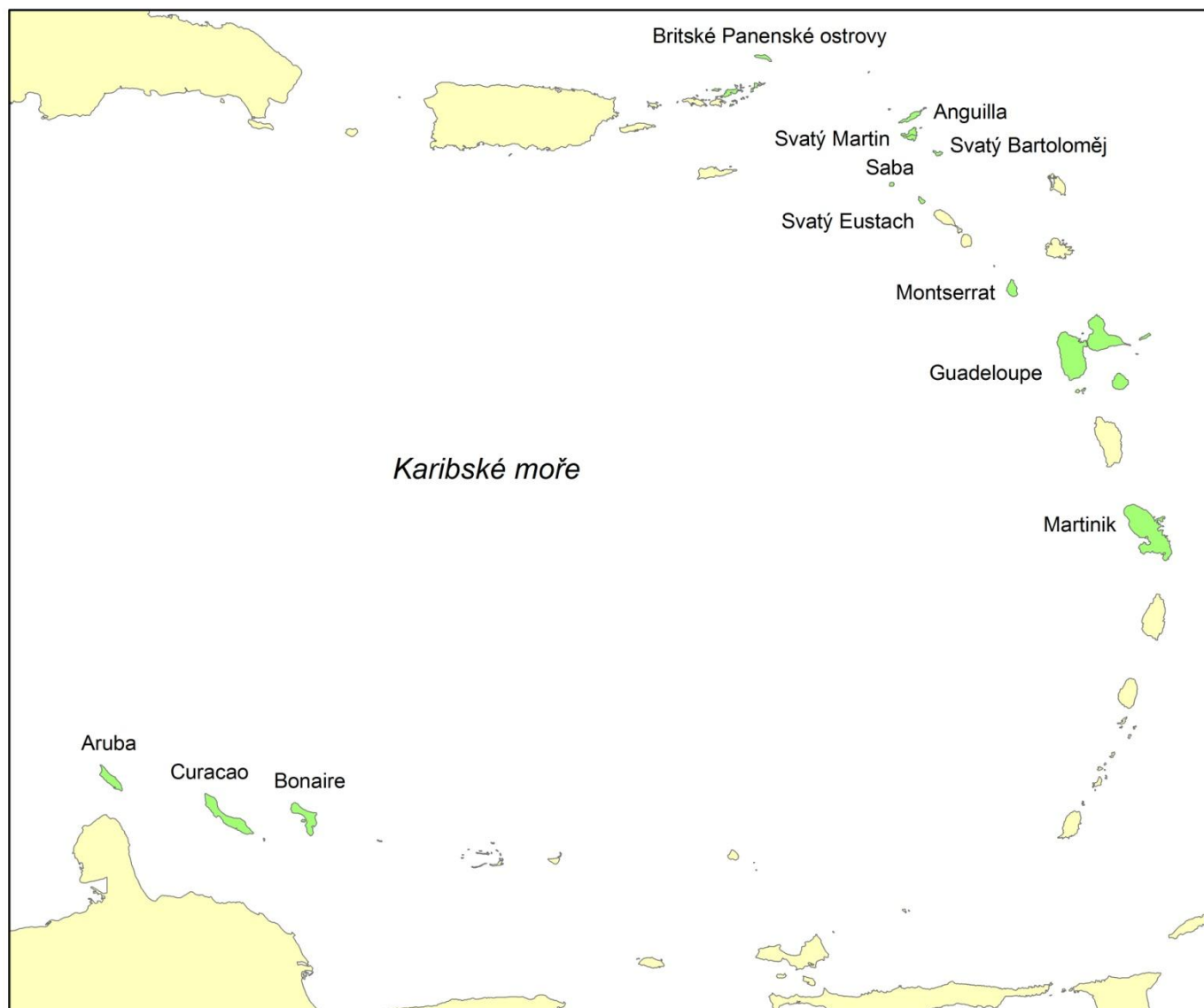
Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Území EU v Karibském moři

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

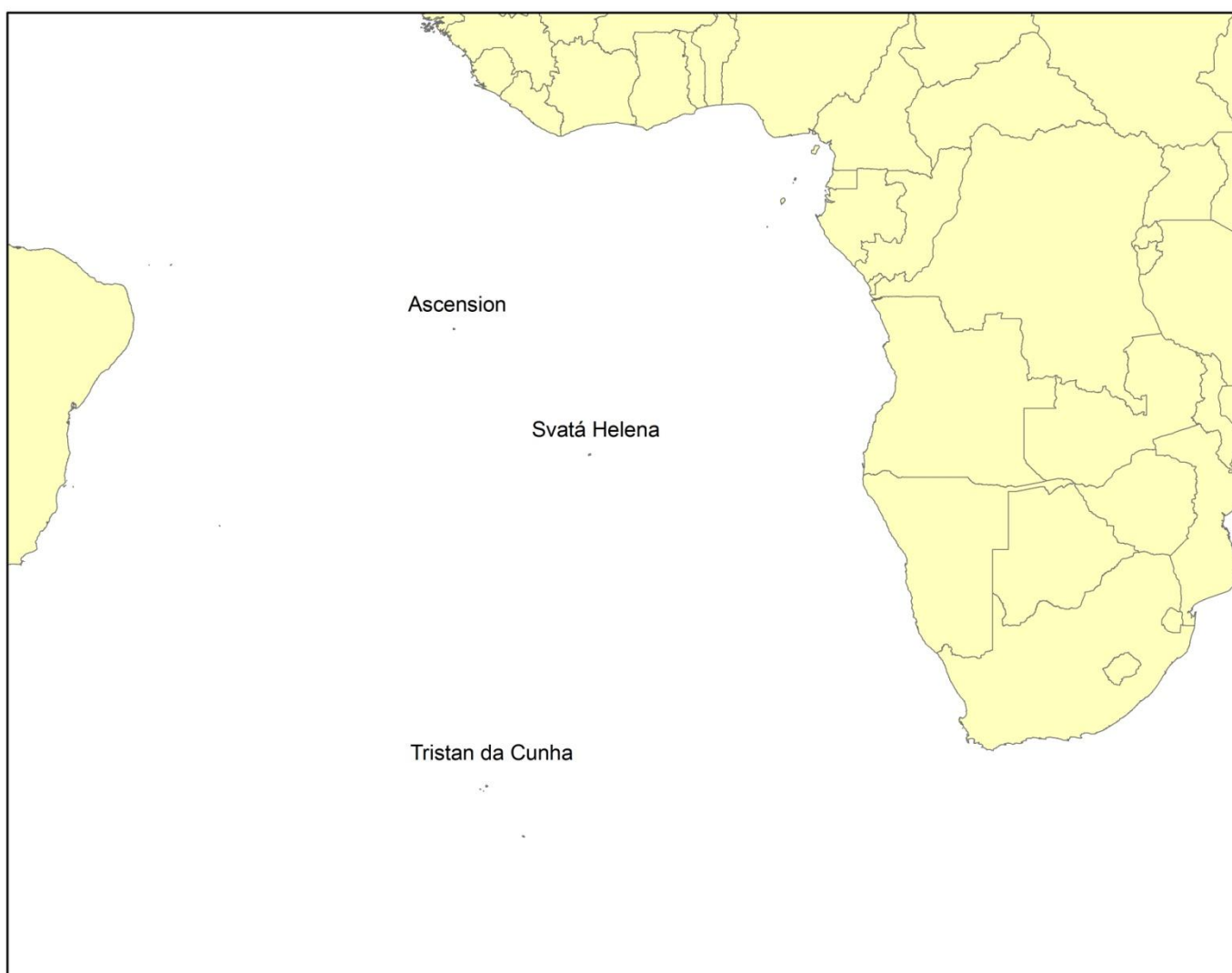
Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Území EU v jižním Atlantickém oceánu

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

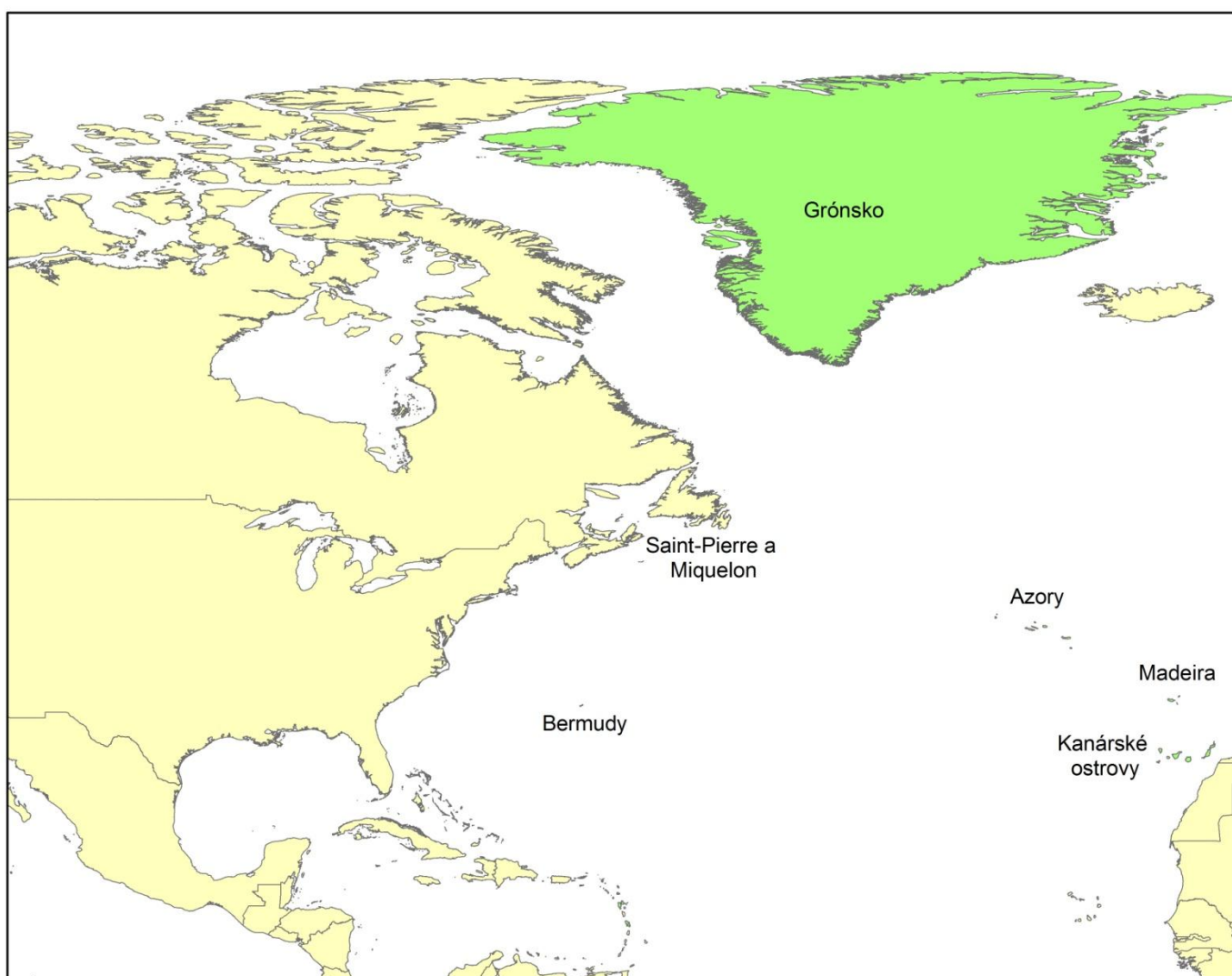
Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Území EU v Atlantském oceánu

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

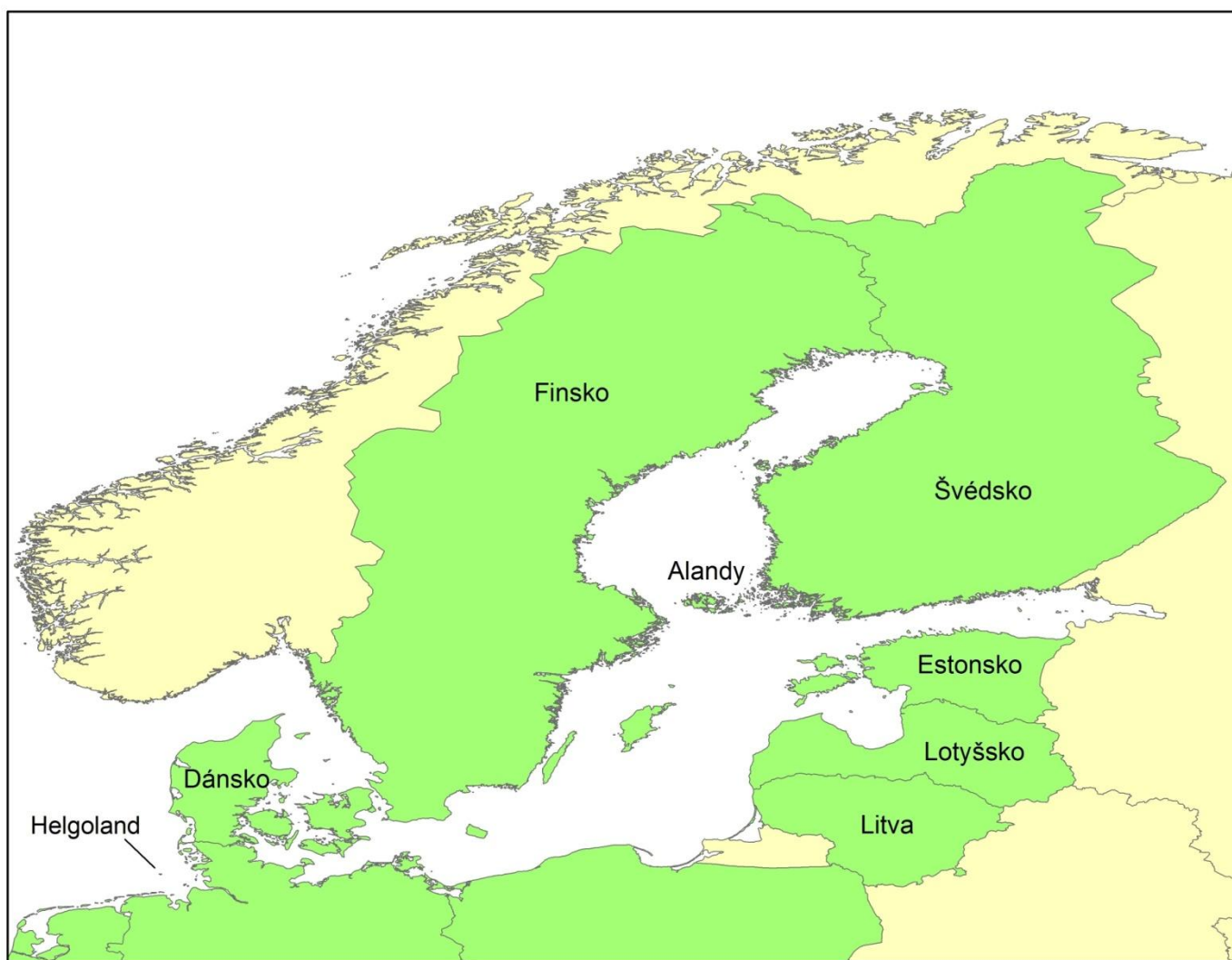
Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Státy a území EU v severní Evropě

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

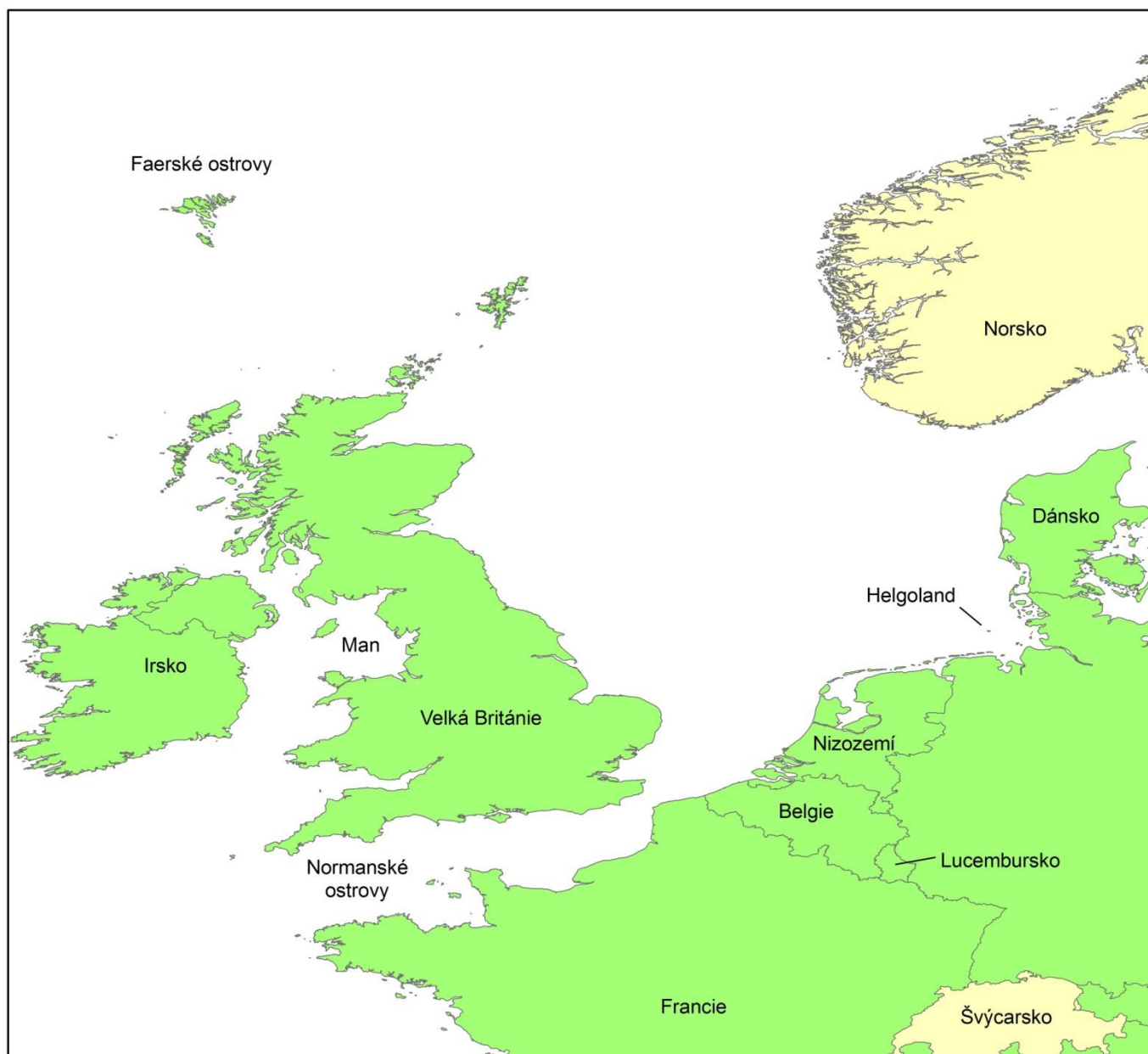
Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Státy a území EU v západní Evropě

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

0 90 180 360 540 720 Km

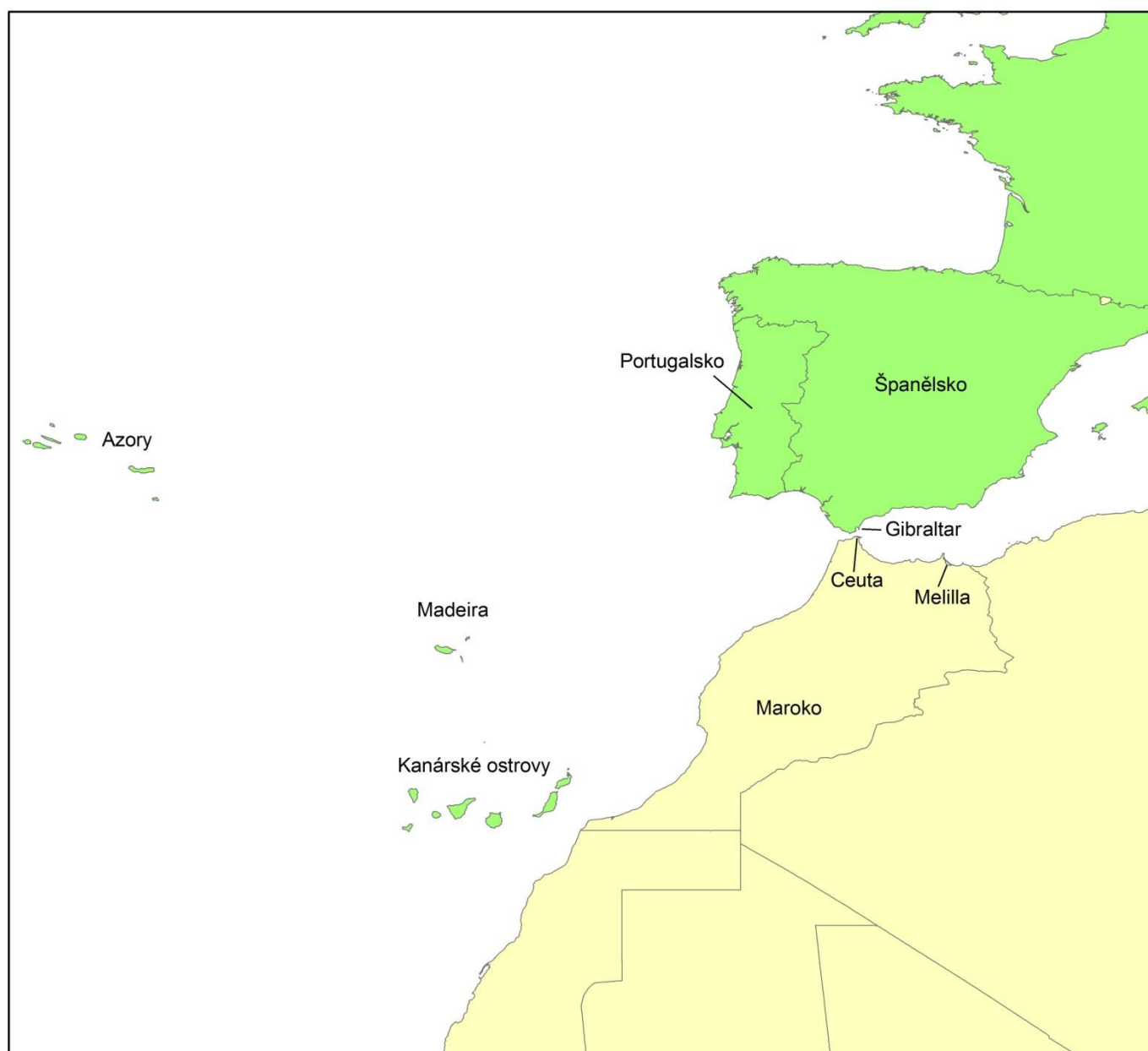
Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Státy a území EU v jihozápadní Evropě

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

0 200 400 800 1 200 1 600 Km

Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Státy a území EU ve střední, východní a jihovýchodní Evropě

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

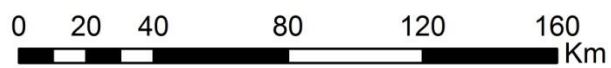
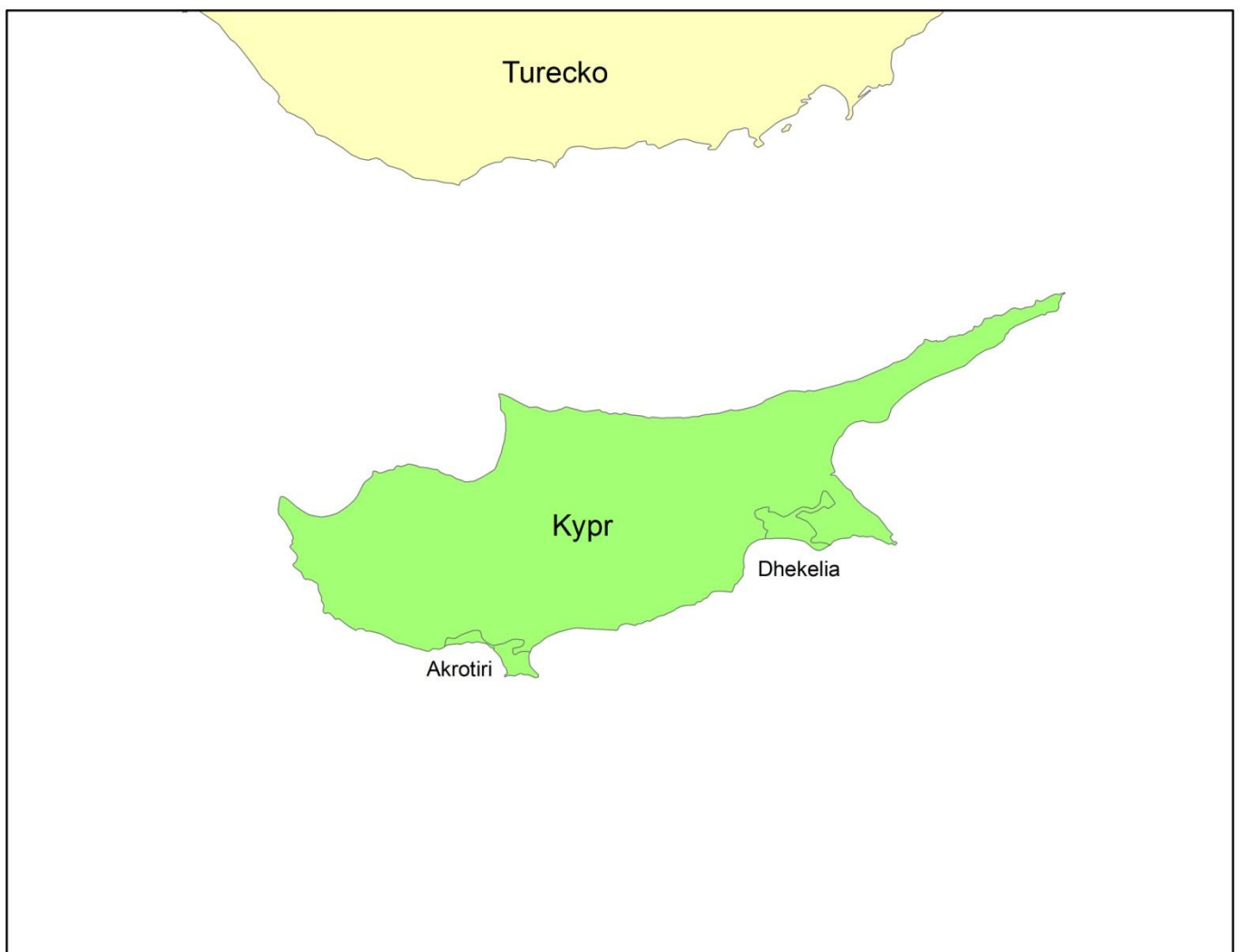
Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Britská výsostná území na Kypru

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

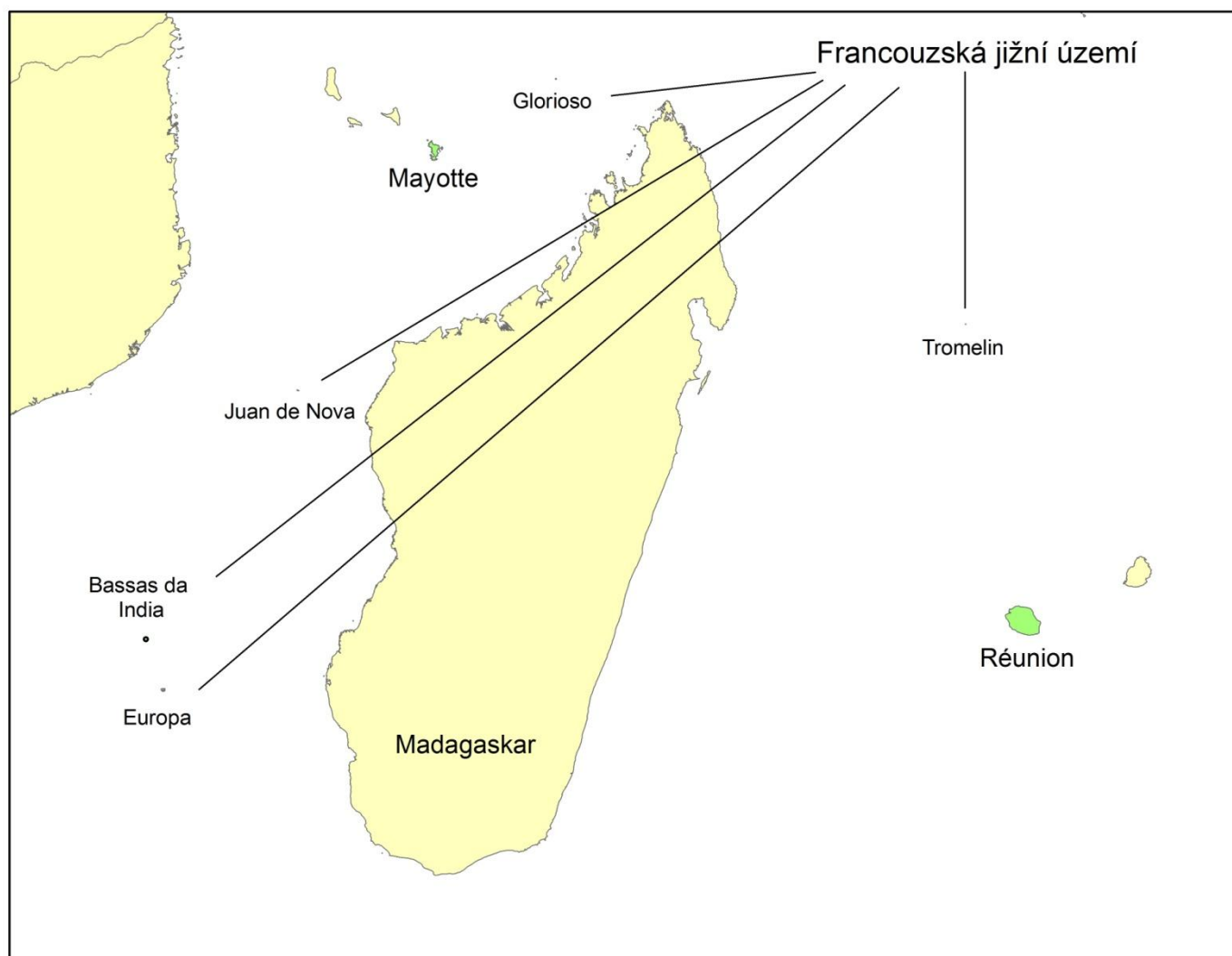
Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Francouzská území v okolí Madagaskaru

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

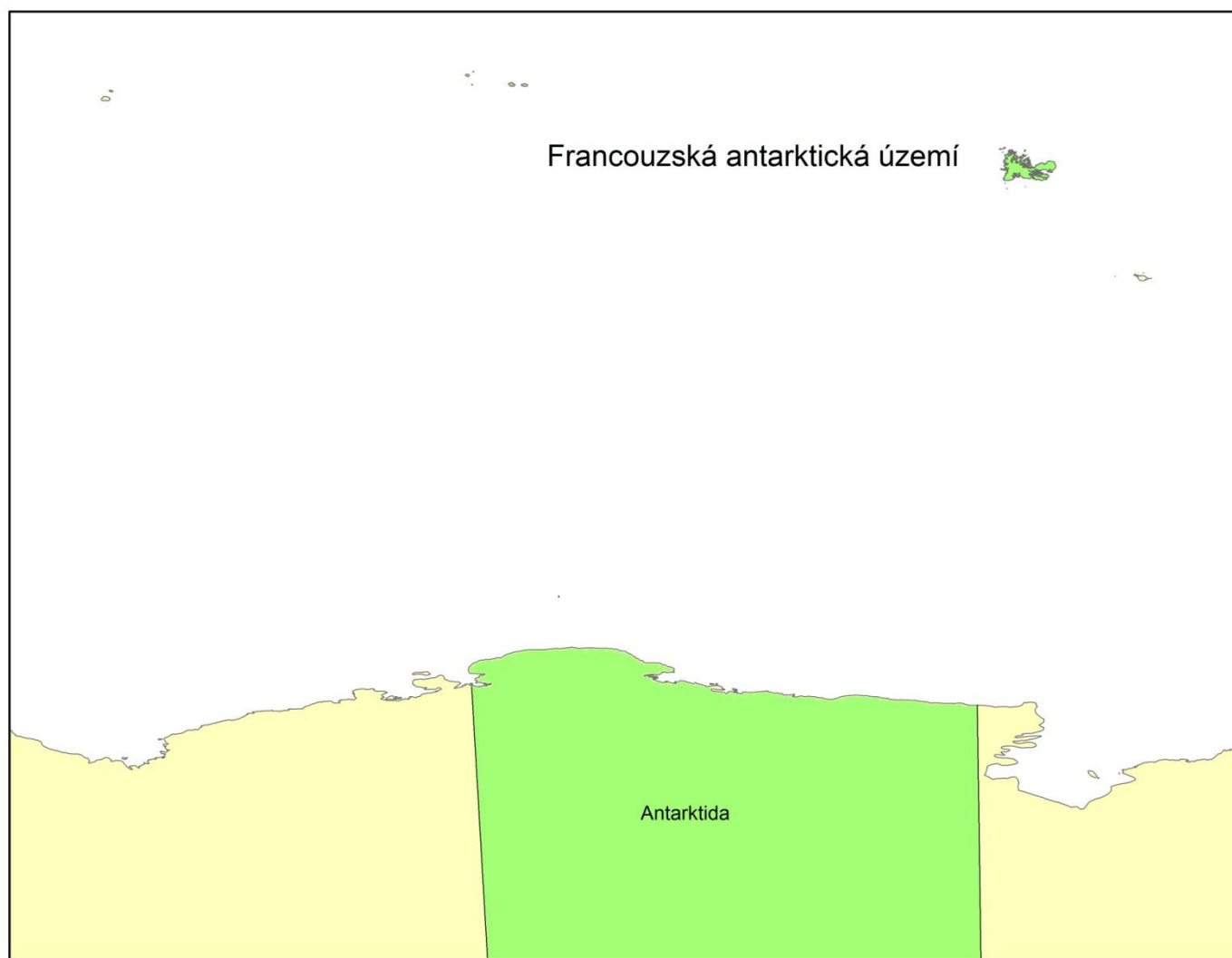
Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Francouzská antarktická území

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

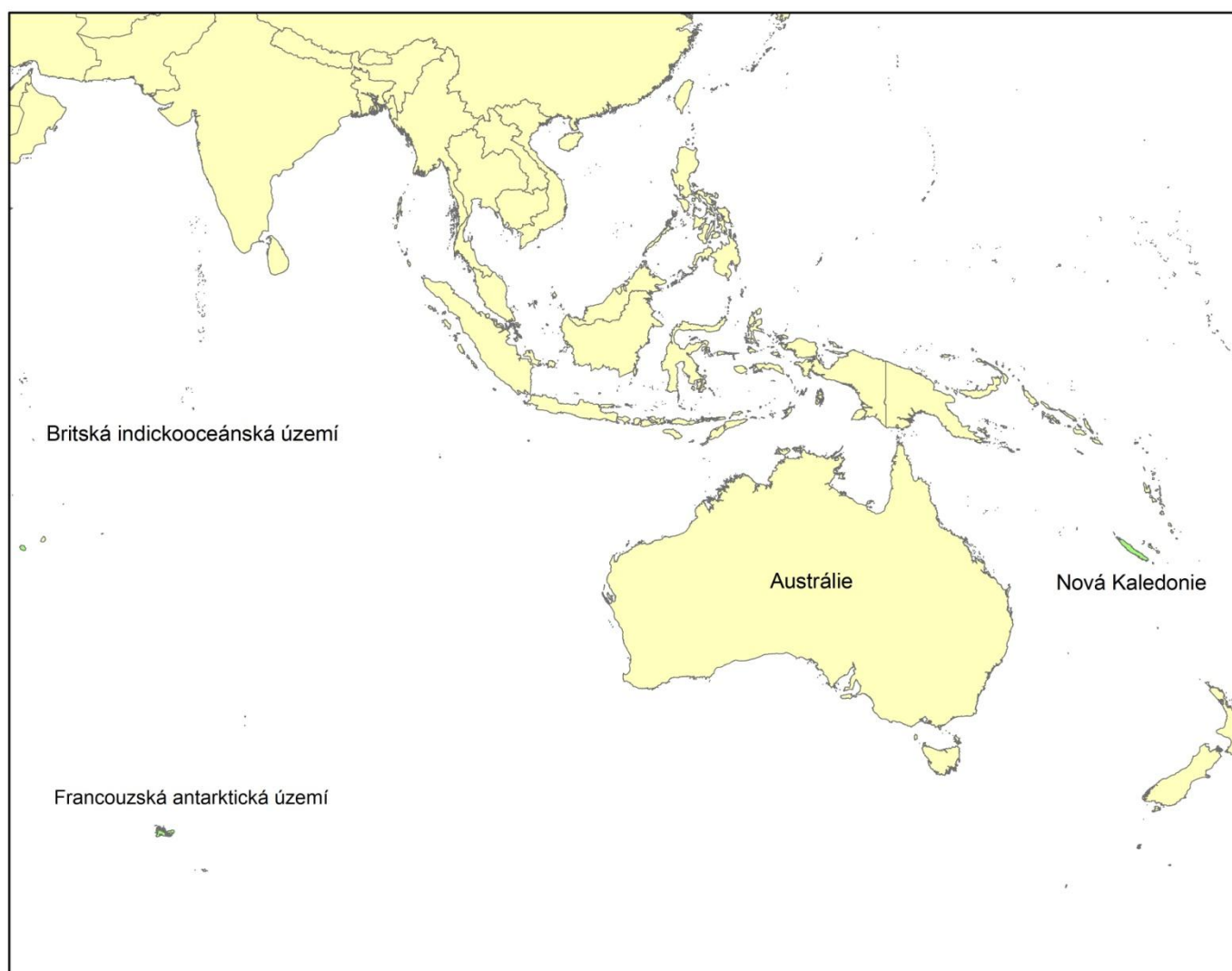
Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012

Území EU v Indickém oceánu a v Oceánii

Státy a území:

- v EU
- mimo EU

Tereza STEHLÍKOVÁ
Olomouc 2012